
HET GENGSK E

René Gybels

(Het Steegje)

Toneelmanuscript

RG

René Gybels	Annick Gybels
Baandries 5	Wijnpeerstraat 7
3583 PAAL	9820 MERELBEKE
Tel. 011/42 64 05	Tel. 09/232 25 05
Bestellingen: rene.gybels@skynet.be	annick.gybels@gmail.com
Website: renegybels.wixsite.com/toneel	

Sabam-nummer A0DXGKM00

H E T G E N G S K E

2019

Blijspel in vier bedrijven

door

René Gybels

Diepgaande bewerking van “ Het Steegje - 2008

Dit toneelstuk wordt u uitsluitend ter lezing overgemaakt. Niets uit deze uitgave mag worden gekopieerd of verveelvoudigd met de oog op de uitvoering van het stuk en/of worden openbaar gemaakt op welke wijze ook zonder voorafgaande toestemming van de auteur of zijn gevolmachtigde.

Indien u het stuk wenst te spelen.

Indien u een digitale tekst ter lezing werd overgemaakt, ontvangt u een geschreven toelating om het stuk te verveelvoudigen op zoveel exemplaren als nodig voor het opvoeren van het stuk samen met het formulier “Aanvraag tot toelating” met de nodige richtlijnen inzake auteursrechten.

Indien u niet in het bezit bent van de tekst ontvangt u op eenvoudig schriftelijk, telefonisch of elektronisch verzoek, gericht aan René of Annick Gybels, GRATIS een digitale of een losbladige brochure. Hierbij ontvangt u eveneens een geschreven toelating om het stuk te verveelvoudigen op zoveel exemplaren als nodig voor het opvoeren van het stuk samen met het formulier “Aanvraag tot toelating” met de nodige richtlijnen inzake auteursrechten.

Contactpersonen: René Gybels Baandries 5 3583 Paal

Tel. 011/42 64 05

Annick Gybels Wijnpeerstraat 7 9820 Merelbeke

Tel. 09/232 25 05

Bestellingen: rene.gybels@skynet.be

annick.gybels@gmail.com

Website: www.everyoneweb.be/renegybels

PLAATS VAN HET GEBEUREN

Het verhaal speelt zich af in de dorpstraat ergens op de buiten.

KORTE INHOUD

‘Het gengske’ is een ‘gestripte’ versie van ‘Het steegje’ waarbij herhalingen en overbodige teksten verwijderd werden. En ook al blijven het plot en de inhoud behouden, door de benadering van het gegeven en de nieuwe, meer pittige dialogen krijgen we een boeiend verhaal.

De echtparen Dré en Arlet en Jan en Katrien zijn naaste burenen en heel hecht met elkaar bevriend. Hun huizen worden gescheiden door een genkske (gangske) waarvan beide gezinnen dankbaar en veelvuldig gebruik maken om hun eigendom langs achter te betreden, een zogenoemde ‘achterom’.

Jan loopt hoog op met zijn dochter Marijke, die schitterende studies doet en later ongetwijfeld carrière zal maken en allicht een goede partij zal strikken. Tot ergernis van Dré heeft hij weinig lovende woorden over voor Rik, de zoon van Dré, die nooit heeft willen studeren en een baantje heeft als magazijnier. Hierdoor kwetst hij zijn vriend meer en dieper dan hij zelf beseft.

Op een avond, wanneer beide vrienden goed beschonken naar huis sukkelen na hun wekelijkse biljartavond, vragen ze zich af hoe dat gengske er ooit zou gekomen zijn. Wellicht heeft één van hun ouders vroeger niet tot op de scheiding gebouwd om een ‘achterom’ te hebben. Dit zou dan wel betekenen dat het gengske van één van beiden is en dat de andere dank zij de goodwill van zijn buurman het gengske door de jaren heen ook heeft mogen gebruiken.

Jan laat zich hier weinig aan gelegen. Dré echter gaat dieper op de zaak in.

Op de dienst Registratie der Domeinen komt hij te weten dat het gengske in feite van hem is. De hebzucht en het égoïsme steken bij Dré stilaan de kop op. Tevens wil hij Jan raken omdat diens gepoch over Marijke en zijn minachting voor Rik hem zwaar op de maag liggen. Hij verbiedt Jan en zijn gezin de doorgang langs het gengske en hangt zelfs een poort om deze doorgang te verhinderen. Als drogreden haalt hij aan dat hij wil voorkomen dat er later vreemde mensen over de eigendom van zijn zoon Rik zouden lopen. Jan heeft immers te pas en te onpas nadrukkelijk laten verstaan dat Marijke later in geen geval in zo’n eenvoudig huisje zal blijven wonen.

Jan en Katrien zijn helemaal ontriefd. Ze weten niet wat hen overkomt en zijn in alle staten. De jarenlange vriendschap slaat om in diepe haat en burenruzies en pesterijen zijn schering en inslag.

Arlet heeft spijt dat de vriendschap met haar buurvrouw Katrien verbroken is. Zij zoekt een middel om de goede verstandhouding tussen de twee families te herstellen. Moesten zij en Katrien erin slagen om Marijke en Rik aan elkaar te koppelen dan had Dré geen enkele reden meer om het gengske af te sluiten. Het groot probleem is echter dat Marijke en Rik wel goed met elkaar opschieten maar dat zij duidelijk en voor zover geweten geen diepere gevoelens koesteren voor elkaar.

Rik en Marijke zijn echter stapelverliefd zonder dat hun ouders dit weten. Zij zien de ruzies en de wederzijdse pesterijen dan ook met lede ogen aan. Zij beseffen dat het zo niet verder kan en zullen op een totaal onverwachte wijze hun beider ouders weer met elkaar verzoenen.

DECOR

Het decor wordt zo ver mogelijk naar voor gebouwd. We zien twee huizen naast mekaar, gescheiden door een smal gangske dat nauwelijks doorgang biedt aan één persoon. Bij het huis rechts (het huis van Jan en Katrien) is de voordeur rechts van het raam. Bij het huis links (het huis van Dré en Arlet) is de voordeur links van het raam. Bij Jan en Katrien staat een bank onder het raam. Na de pauze is het gangske afgesloten met een poort en staat links van de poort eveneens een bank.

's Avonds wordt de straat zo mogelijk verlicht met één of meerdere straatlampen.

PERSONAGES

3 dames – 3 heren

JAN: een volkse man.

Ongeveer 45 jaar. Hij geniet van de geneugten des levens. Hij speelt biljart en met de duiven en is niet vies van een avondje stappen. Hij pocht te pas en te onpas over de grootse toekomstplannen die hij ziet voor zijn dochter en kwetst hiermede zijn buurman en beste vriend meer dan hij zelf beseft.

KATRIEN: de echtgenote van Jan.

Ongeveer dezelfde leeftijd. Zij is een bezorgde huisvrouw, die de levenslust van haar man binnen de perken tracht te houden. Zij is erg bevriend met haar buurvrouw bij wie ze steeds terecht kan voor een vertrouwelijke babbel en met wie ze veel geheimpjes deelt.

MARIJKE: hun dochter.

Ongeveer 20 jaar. Een vrolijk fris jong meisje, dat hard studeert en haar best doet om vooruit te komen in het leven. Haar genegenheid voor haar buurjongen tracht ze zo lang en zo goed mogelijk verborgen te houden.

DRE: de buurman.

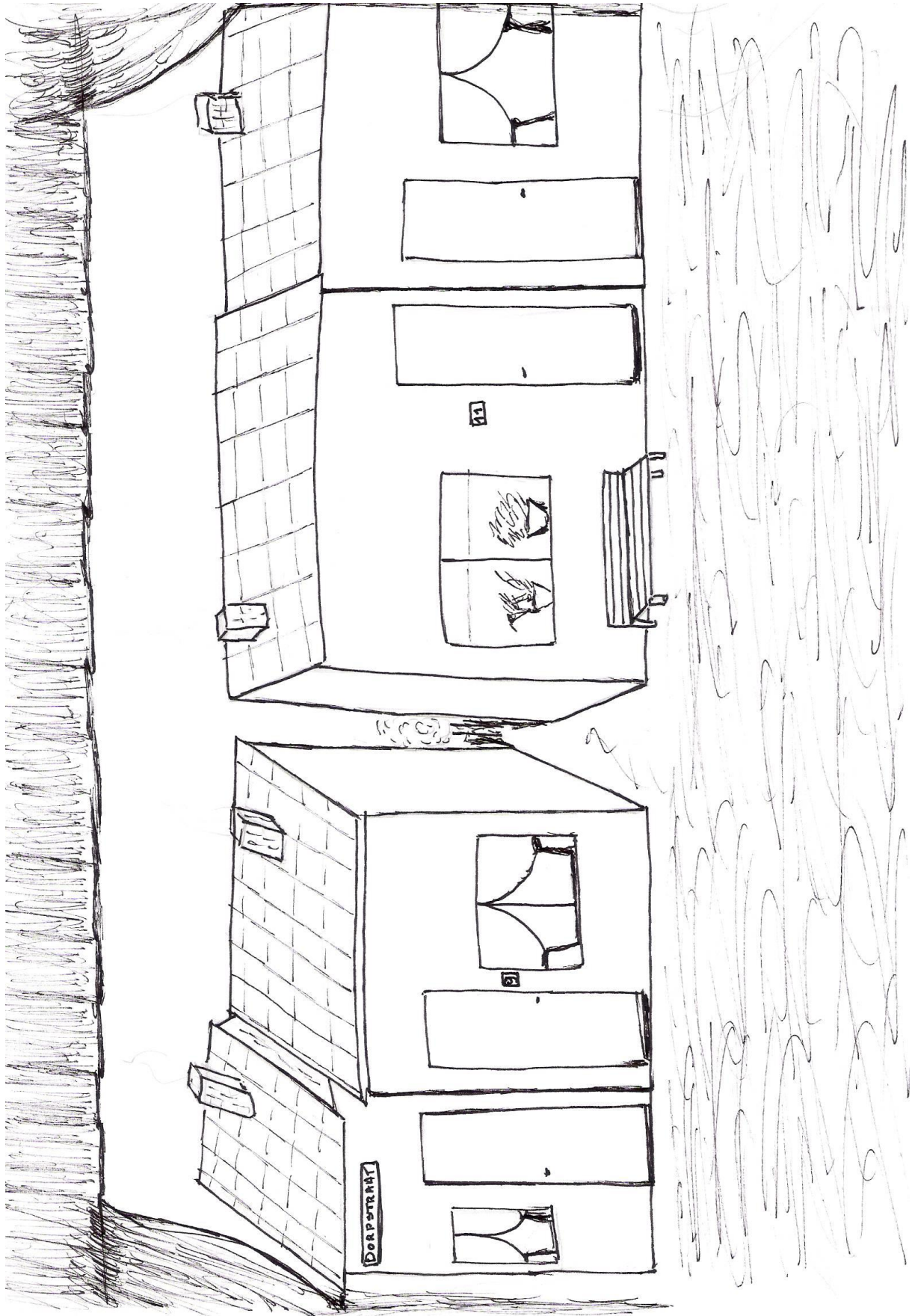
Ongeveer dezelfde leeftijd als Jan. Zij zijn van hetzelfde type met dezelfde hobby's, namelijk biljarten en duiven melken. Ze zijn dan ook vaak samen op stap. Uiterlijk is hij Jans beste vriend maar diep in zijn hart voelt hij jaloezie ten overstaan van Jan omwille van de kinderen.

ARLET: de echtgenote van Dré.

Ongeveer dezelfde leeftijd als Dré. Zij is inzake karakter het evenbeeld van Katrien met wie ze uitermate goed overeen komt. Alhoewel niets erop wijst hoopt ze stiekem dat het ooit iets wordt tussen haar zoon Rik en Marijke.

RIK: hun zoon.

Even oud of iets ouder als Marijke. Hij is een eenvoudige volkse jongen, zonder veel kapsones die nooit graag studeerde en op jonge leeftijd is gaan werken. Hij is smoorverliefd op Marijke maar vreest dat haar vader korte metten zal maken met hun verborgen relatie indien deze zou uitlekken.

E E R S T E B E D R I J F

Eerste tafereel : Dré - Jan

(Het is laat op de avond. De straat wordt zo mogelijk verlicht door een straatlamp. Dré en Jan komen van links opgewaggeld. Ze zijn straal bezopen en ondersteunen mekaar. Ze praten met dubbele tong en schieten voortdurend in een onbedaarlijke lach.)

JAN: Dré sinds wanneer hebt gij twee koppen?

DRE: Hebt ge wel goed geteld Jan?

JAN: Ja zonne.... één... twee...

DRE: Dat is geen zicht zeker? Eén lijf met twee koppen. Al maar goed dat we hier alleen zijn en dat niemand ons ziet.

JAN: Dré, we zijn niet alleen. Kijk eens naar ginds. *(wijst in de zaal)* Allemaal koppen.

DRE: *(kijkt in de zaal)* Ik zie niks. Alles is donker.

JAN: Kijk eens goed. Daar en daar en daar. Allemaal koppen.

DRE: *(kijkt nog eens goed in de zaal)* Niks Jan. Ik vrees dat gij last hebt van een 'koppefobie'.

JAN: Een 'koppefobie'? Wat is dat voor een beest?

DRE: Een 'koppefobie' dat is een fobie gelijk een ander Als ge overal koppen ziet die er niet zijn, dat is een 'koppefobie'.

JAN: Nooit van gehoord. Bedankt hè Dré om mij iets bij te leren.

DRE: Graag gedaan Jan. Maar ik had daarstraks wat anders aan de hand.

JAN: Is 't echt?

DRE: Heel echt. Toen ik nog eens rap een balleke wilde stoten, lagen er zes billen op de biljart.

JAN: Zes billen? Dat zijn er drie teveel Dré. In "De drie billen" liggen er nooit meer dan drie billen op de biljart.

DRE: Ik zag er nochtans zes. Hoe zou dat komen?

JAN: Dre, ik vrees dat gij last hebt van een 'billefobie'.

(Beide mannen proesten het uit bij hun eigen 'grappigheid'.)

DRE: Jan jong, gij zijt mijne beste kameraad. Wat zeg ik? Wij zijn meer dan beste kameraden. Wij zijn vrienden, echte dikke vrienden.

JAN: Dat is waar dedju. Dikke dikke vrienden. En niks of niemand kan daar ooit een stokske tussenwringen.

DRE: Nee verdomme, niks of niemand. Zelfs geen stekske uit een stekkedoos krijgen ze er tussen.

JAN: Maar nu zijn we wel twee zatte vrienden hè Dré.

DRE: Ladderzatte (stapelzatte) vrienden Jan. Maar dat is mijn schuld niet zulle. Dat is de schuld van die laatste pint. En van u.

JAN: Van mij? Nu gaan we 't krijgen.

DRE: Ja Jan, van u. Die laatste pint is er altijd te veel aan. Dat weet ge. En daarom wilde ik nog een pint betalen. Dan was die laatste pint de voorlaatste en was 't probleem opgelost. Maar neen, gij wilde niet. Gij wilde perse naar huis. Naar uw Katrien.

JAN: Heb ik geen gelijk? 't Is laat genoeg. Als we het beest uithangen is 't misschien gedaan met onze wekelijkse biljartavond.

DRE: Dat zou pas een ramp zijn. Dus best ons manieren houden zeker?

JAN: En braafjes naar huis gaan.

(Beide vrienden zijn intussen genaderd tot aan het gengske.)

DRE: Jan, 't was toch weer een gezellige avond hè. Zo een avond is voor mij als een feestmaal.

JAN: Een feestmaal? Dat moet ge mij eens uitleggen.

DRE: Wel hè, wat we tot nu toe gehad hebben, is het voorgerecht.

JAN: En daar hebt ge al ferm van gesmuld.

DRE: Maar het bijzonderste komt nog: de hoofdschotel. Die serveert ons Arlet mij seffens in bed.

JAN: Stoeffer.(snoever)

DRE: Niks stoeffer. En dan is het nog niet gedaan hè. Eens voldaan val ik zalig in slaap in mijn lekker warm beddeke. Dat is mijne dessert.

JAN: Dré mag ik u een goede raad geven?

DRE: Natuurlijk Jan, gij zijt toch mijne beste vriend.

JAN: Kruip seffens zo stil als mogelijk in uwe nest zonder Arlet wakker te maken. Want die hoofdschotel kunt ge sowieso op uwe buik schrijven met uwe zatte kop. En moest ze wakker worden, dan wordt uw dessert onder op de canapé opgediend.

DRE: Ge kunt wel eens gelijk hebben Jan. Ik volg uwe goede raad. Eerst mijne sleutel zoeken en dan zo stil als een dief in de nacht naar boven sluipen. Zonder dat ze mij hoort. *(zoekt vergeefs zijn sleutel)*

JAN: Dat ga ik ook doen. *(zoekt zijn sleutel)*. Ik heb de sleutel mee van de achterdeur. Dat gengske is toch een gemak hè Dré.

DRE: Als ge dat maar weet. Ik zou dat niet kunnen missen.

JAN: Ik ook niet. Ik maak daar ik weet niet hoe dikwijls per dag gebruik van.

DRE: Hoe zou dat gengske daar ooit gekomen zijn, denkt ge?

JAN: Ik zou het niet weten. En ik moet het ook niet weten.

DRE: Ik ook niet. Maar ik denk dat één van ons ouders vroeger niet tot op de scheiding gebouwd heeft om een uitweg te hebben langs achter. Zo een soort achterom.

JAN: En daar profiteren wij nu van.

DRE: Dat zou dan wel betekenen dat het gengske van één van ons twee is. Ik vraag mij af van wie.

JAN: Dat speelt toch gene rol. Zo lang ik mij kan herinneren gebruiken wij dat gengske alle twee. En zonder problemen. Dus dat gengske is zo goed als van ons getweeën.

DRE: Dat klopt Jan. En voor mij moet dat voor altijd zo blijven. Maar op papier, ik zeg alleen op papier hè, moet dat gengske toch van u of van mij zijn. Dat kan toch niet anders.

JAN: Op papier, dat heeft niks te betekenen. Papier is alleen maar goed om uw gat mee af te vegen. En voor anders niks.

DRE: Helemaal akkoord. Maar ik denk al verder. Wij hebben kinderen. Gij hebt een dochter en ik heb een zoon.

JAN: En dan? Stel dat het gengske op papier van mij is. Ons Marijke zal er later nooit problemen mee hebben dat uwe Rik dat ook blijft gebruiken.

DRE: Voor onze Rik is dat juist hetzelfde. Daar gaat het niet om. Maar wat als die twee ooit trouwen. Dan hebt gij een schoonzoon. En ik een schoondochter. En moesten die hier blijven wonen en de puntjes op de i willen...

JAN: Dan moeten uwe Rik en ons Marijke maar laten zien wie er de baas is en van wie dat huis is.

DRE: Dat is rap gezegd. Maar zo simpel is dat niet.

JAN: Toch wel. Die twee blijven hier immers niet wonen. Wij waren vroeger blij dat wij konden intrekken in het huis van onze ouders. Maar de jeugd van tegenwoordig wil zo een huis niet meer.

DRE: Denkt ge dat?

JAN: Zeker weten. Neem nu ons Marijke. Als die afstudeert trouwt die toch met iemand van haar niveau. En twee grootverdieners kruipen niet meer in zo een eenvoudig huizeke. Die willen iets veel groter, met meer comfort en meer luxe. Maar ja, voor uwe Rik ligt dat misschien anders.

DRE: Die kan zich niets beters permitteren wilt ge zeggen.

JAN: Dat zeg ik niet. Uwe Rik is een harde werker. Die zal er ook wel komen. Maar zonder diploma...en met een pree van magazijnier... dat ligt misschien toch iets moeilijker. Allee, dat denk ik toch.

DRE: Denk dan maar rap iets anders. Onze Rik zal het heel ver brengen. En zonder diploma. En ik hoop dat hij zijn ouderlijk huis, waar hij geboren en getogen is, niet te min vindt en later gewoon bij ons intrekt. En daarom vraag ik mij af...

JAN: Wat vraagt gij u af?

DRE: Niks verdomme, ik vraag mij niks af. 't Is goed zoals het is. En 't moet zo blijven.

JAN: Nu hoor ik mijne vriend spreken.

DRE: *(zoekt tevergeefs zijn sleutel)*. Waar zit mijn sleutel. Ha, hier heb ik hem. Ik kruip erin.

JAN: Dat is het beste dat we kunnen doen.

(Beide mannen willen gelijk het gengske ingaan. Daar het gengske veel te smal is lukt dit niet en ze lopen tegen elkaar op.)

DRE: Zo zal het niet lukken. Na u kameraad.

JAN: Nee ga maar. Na u kameraad.

DRE: Nee na u. Gij moogt als eerste.

JAN: Nee zeg ik. Na u. Mijne beste vriend mag mij voorgaan.

DRE: Jan, als we zo blijven zeveren geraken we nooit in onze nest.

JAN: Doe dan wat ik zeg en ga als eerste.

DRE: 't Is goed voor deze keer. Maar de volgende keer gaat gij als eerste. Eerlijk is eerlijk.

(Dré verdwijnt in het gengske, gevolgd door Jan. Achter in het gengske wensen beide kameraden elkaar goede nacht.)

DRE: Slaapwel Jan.

JAN: Goede nacht Dré. En vergeet niet wat ik gezegd heb.

DRE: Nee nee, ik sluip op kousenvoeten en zo stil als een muizeke naar boven.

JAN: En uw Arlet niet wakker snurken hè.

DRE: Zal niet gebeuren. Ik snurk alleen maar als ik slaap.

JAN: Dat zal wel. Tot morgen.

DRE: Ja, tot morgen.

Tweede tafereel: Arlet – Katrien

(De nacht verstrijkt. Het wordt morgen. Katrien komt uit het gengske met een emmer water en een zeemlap. Ze begint het raam te zemen. Even later komt Arlet uit het gengske met een emmer water en een zeemlap. Ze begint eveneens het raam te

zemen. Het zemen verloopt heel synchroon, tegelijkertijd links rechts, links rechts. Tussendoor stoppen ze even om samen te praten.)

ARLET: Morgen Katrien, ge zijt er al vroeg bij.

KATRIEN: Gij toch ook zie ik.

ARLET: 't Is onze kuisdag hè. En dan begin ik graag op tijd.

KATRIEN: Ik ook. Hoe vroeger aan de slag...

ARLET: Hoe langer de dag.

KATRIEN: Wij zijn toch twee krek dezelfde hè Arlet.

ARLET: Dat kan moeilijk anders. Als ge zo vlak naast elkaar woont....

KATRIEN: Als goede burenen...

ARLET: En als goede vrienden ...

KATRIEN: Dan krijgt ge op de duur dezelfde gewoonten...

ARLET: En dezelfde streken. Alhoewel die streken, dat is meer iets voor ons mannen.

KATRIEN: Tegen wie zegt ge het. Onze Jan was weer niet vroeg thuis.

ARLET: Onze Dré ook niet. 't Was een kot in de nacht. Ik heb geen oog dicht gedaan.

KATRIEN: Ik ook niet. Die twee zijn samen naar huis gekomen hè.

ARLET: Da's toch normaal. 't Zijn twee dikke vrienden.

KATRIEN: En dus: samen uit samen thuis.

ARLET: En samen strontzat. 't Is altijd hetzelfde na hun wekelijkse biljartavond.

KATRIEN: Ik begin dat dik beu te worden. We moeten daar iets aan doen.

ARLET: We kunnen hen dat plezier toch niet afpakken.

KATRIEN: Nee, afpakken niet. Maar we kunnen hen heel anders straffen.

ARLET: Hoe dan wel?

KATRIEN: Door mee te gaan.

ARLET: Meegaan? Ge zijt goed zot zeker. Ons mannen gaan niet weten wat hen overkomt.

KATRIEN: Dat is de bedoeling. Ik zie onze Jan daar al staan met een gezicht gelijk een donderwolk.

ARLET: En onze Dré met een lip tot op zijn schoenen. Nee Katrien, dat kunnen we niet maken.

KATRIEN: We moeten dat ook niet echt doen. We kunnen er wel mee dreigen. Ze zullen dan in 't vervolg wel op een fatsoenlijk uur naar huis komen. En niet meer zo zat als een kanon.

ARLET: 't Is het proberen waard. Want zoals ze nu bezig zijn kan het niet verder. Onze Dré viel deze nacht gelijk een blok in zijn bed. Hij brabbelde nog iets over het gengske, draaide zich om en begon gelijk te snurken als een varken.

KATRIEN: Wat hebt gij toen gedaan?

ARLET: Hem een ferme roefel gegeven in zijn rug. Zo zie, met mijne elleboog. (*gebaar*) En het snurken was gedaan. Wat denkt mijnheer wel? Eerst mij wakker houden tot een stuk in de nacht. En eens thuis mij wakker houden met zijn gesnurk. Ha neen hè, zo zijn wij niet getrouwd.

KATRIEN: Onze Jan kwam op de tippen van zijn tenen naar boven. Ik deed maar of ik sliep. Hij is stillekes en heel voorzichtig naast mij gekropen om mij zeker niet wakker te maken.

ARLET: (*heeft gedaan met ruiten wassen*) Voilà, finito. Die kunnen er weer een week tegen. Ik zal onze Dré eens uit zijn bed koteren.

KATRIEN: Onze Jan mag ook wel opstaan. Straks komt hij nog te laat op zijn werk.

ARLET: Onze Dré heeft zijn voorzorgen genomen. Die heeft een halve dag verlof.

KATRIEN: Dan heeft onze Jan ook verlof. Dat is afgesproken werk. En dat komt goed uit. Ik hou grote schoonmaak. En hij kan mee opdraven.

ARLET: Ik wil hun gezicht zien als ze wakker worden. Twee van pijn verwrongen grimassen.

KATRIEN: Die zitten allebei met een kater van hier tot in Hawai.

ARLET: Met een houten kop en schele hoofdpijn.

KATRIEN: Ik heb toch geen compassie.

ARLET: Ik ook niet. 's Avonds groot, 's morgens groot.

KATRIEN: Zo is dat. Kom, we beginnen eraan.

(Het ramen zemen is gedaan. Arlet en Katrien gaan met hun gerief door het gengske naar achter.)

Derde tafereel: Marijke – Rik

(Marijke komt naar buiten langs de voordeur en zet zich op de bank. Ze bladert wat in een boek. Even later komt Rik naar buiten door de voordeur met zijn tas om naar het werk te gaan.)

RIK: Goede morgen Marijke.

MARIJKE: Goede morgen Rik

RIK: Al aan 't studeren?

MARIJKE: Ik zit hier om u te zien. Dat weet ge toch.

RIK: Ik weet dat zeker. Ge doet dat iedere dag.

MARIJKE: Ik moet u 's morgens nog eens zien voor gij gaat werken..

RIK: Ik kijk daar ook naar uit. Maar we mogen daar geen gewoonte van maken. Op de duur gaat dat opvallen.

MARIJKE: En dan? Wij zijn toch goede vrienden.

RIK: Dat wel. Maar ze zouden wel eens kunnen doorhebben dat we meer zijn dan vrienden.

MARIJKE: Voor mijn part mag iedereen dat weten.

RIK: Voor mijn part ook. Maar nu nog niet. Ik vrees dat uwe pa mij niet ziet zitten als toekomstige schoonzoon.

MARIJKE: Niks van aantrekken. Als ik u maar zie zitten. Dat is 't enige dat telt.

RIK: Voor ons wel. Maar niet voor uwe pa. Die heeft voor u geweldige toekomstdromen.

MARIJKE: Dat is normaal hè Rik. Iedere ouder wil het beste voor zijn kind. Maar het beste voor mij, dat zijt gij toch. Maar onze pa weet dat niet.

RIK: Neen, in zijn dromen wordt gij later een chique madam met een hoge functie. Een gewone magazijnier past daar niet in.

MARIJKE: Hij zal wel bijdraaien.

RIK: Denkt ge dat?

MARIJKE: Hij zal wel moeten. Voor mij blijft het gelijk of gij magazijnier zijt of minister. Alhoewel, moest gij nu ook gestudeerd hebben dan had onze pa geen reden om "u niet te zien zitten". Maar Rik en studeren, dat ging nooit samen.

RIK: Dat weet ik. En daar heb ik nu spijt van. Maar 't is nog niet te laat zulle. Ik ga avondschool volgen. Daar kan ik ook een mooi diploma halen.

MARIJKE: Meent ge dat echt?

RIK: Zo echt als ik hier u sta. En ik doe dat voor u. In feite voor ons. Dan sta ik veel sterker in mijn schoenen. En dan kijkt uwe pa misschien heel anders naar mij.

MARIJKE: Rik, gij zijt mijne held. Ik zou zo maar naar onze pa gaan om hem alles te vertellen.

RIK: Nee Marijke, zeker niet doen. Als hij het weet en het staat hem niet aan, dan mogen we elkaar niet meer zien. Dus mondje dicht en nog eventjes geduld.

MARIJKE: Ik ben zo blij. Kom, we gaan even in 't gengske. Ge krijgt nog een dikke beloning.

RIK: Een klein kuske?

MARIJKE: Nee, een dikke verdorie. En nog een ferme knuffel er bovenop.

(Rik en Marijke verdwijnen in het gengske en geven elkaar een dikke knuffel. Dan komen ze uit het gengske. Jan komt op dat ogenblik langs achter in het gengske, houdt zich gedeisd en kijkt Rik en Marijke na.)

RIK: Nu moet ik dringend verder. Seffens mis ik mijn bus. En kom ik te laat op mijn werk.

MARIJKE: Dat moogt ge zeker niet doen. Ge moet goed staan bij uwe baas. Dat die geen stokken in de wielen steekt als ge wilt studeren.

RIK: Hij weet het al. Hij vindt het geweldig dat ik mijzelf wil opwerken.

MARIJKE: Ik ben ook heel fier op u. Tot straks hè. Hier in 't gengske.

RIK: *(legt zijn wijsvinger op de lippen)* Sssssssttt. De muren hebben soms oren.

(Rik gaat af naar links. Hij werpt nog een kushandje naar Marijke, die zijn gebaar beantwoordt.)

Vierde tafereel: Jan – Marijke.

(Jan komt uit het gengske en gaat tot bij Marijke. Hij heeft het kushandje van Marijke gezien.)

JAN: Was dat Rik?

MARIJKE: Ha, dag pa. Zijt ge al op?

JAN: Dat ziet ge toch. En ik vroeg of dat Rik was?

MARIJKE: En hoe voelt ge u? Een kater zeker?

JAN: Zwijg stil kind. Mijne kop draait als een tol, mijn maag zit geblokkeerd, mijn tong voelt als een lederen lap en mijne nek zit precies in een tang geklemd.

MARIJKE: Dat komt ervan als ge 's avonds groot wilt zijn hè pa. Zoudt ge niet beter in uw bed blijven liggen?

JAN: Ik vraag niet beter kind. Ik heb daarvoor zelfs een halve dag verlof genomen. Maar ge kent ons ma hè.

MARIJKE: Heel goed. "s Avonds groot, 's morgens groot" zeker.

JAN: Zoiets ja. En omdat ze niks afwist van dat verlof wil ze nu perse de grote kuis doen. En ik moet helpen.

MARIJKE: Dat ook al? Ik zou niet graag in uw schoenen staan.

JAN: Pure pesterij. En een halve dag verlof om zeep..

MARIJKE: Dat is zonde. Weet ge wat? Ik heb de eerste uren geen les. Ik zal wat meewerken. Dan kunt ge daarna nog wat rusten.

JAN: Zoudt ge dat willen doen? Ge zijt een echte schat.

MARIJKE: Dat weet ik zulle. *(Marijke wil naar binnen gaan.)*

JAN: Hela, wacht eens even. Had ik u niets gevraagd?

MARIJKE: Mij iets gevraagd pa? Ik zou niet weten wat.

JAN: Gij weet dat goed genoeg. En ik heb nog altijd geen antwoord gekregen.

MARIJKE: *(heel schijnheilig)* Ik denk dat gij u vergist zulle. Ik heb niets gehoord.

JAN: Ik vroeg of dat Rik was die daarjuist doorging?

MARIJKE: Oh, dat hebt ge gevraagd. Dat hebt gij goed gezien pa. Dat was Rik die naar zijn werk vertrok. Mag het?

JAN: Maar ik heb nog meer gezien. Wat betekent dat? *(imiteert het kushandje)*

MARIJKE: Wat?

JAN: Wel, dat. *(imiteert opnieuw het kushandje)* Gij deed zo in de richting van Rik.

MARIJKE: Dat hebt ge niet goed gezien pa. Ik deed niet zo *(imiteert het kushandje)* maar zo. *(maakt gebaar alsof ze iets wegjaagt.)* Hier vloog een wesp. Een heel grote zulle. Zo een hoornaart. Die zijn heel gevaarlijk. En ik joeg die weg. Zo zie. *(herhaalt het gebaar van wegjagen)*

JAN: Ah zo, een hoornaart. En heette die hoornaart toevallig Rik?

MARIJKE: Wablief? Een hoornaart die Rik heet? Rik Hoornaart? Gij zijt echt niet goed in uwe kop zulle pa. Ge waart toch beter blijven liggen.

JAN: Maar ik ben op. En ik heb niet alleen iets gezien maar ook iets gehoord.

MARIJKE: Pa, nu maakt ge mij echt ongerust. Ge ziet niet alleen dingen die er niet zijn. Maar nu hoort ge ook nog stemmen.

JAN: En heel bekende stemmen. Rik zei: "tot straks". En gij antwoordde: "Ja tot straks... in het gengske". - Wat moet ik mij daar bij voorstellen?

MARIJKE: Niet meer dan het is. Waar komt gij Dré gewoonlijk tegen? In het gengske. En waar komt gij Arlet gewoonlijk tegen?

JAN: Ook in het gengske zeker.

MARIJKE: Voila. En als ik Rik tegenkom is dat gewoonlijk ook in het gengske. Meer moet ge daar niet achter zoeken.

JAN: Als dat zo zit...

MARIJKE: Dat zit zo.

JAN: Ik was al bang dat er iets meer aan de hand was tussen u twee.

MARIJKE: Iets meer aan de hand tussen Rik en mij? Gij zijt niet goed wijs zeker?

JAN: Dat zou toch kunnen.

MARIJKE: Alles kan hè pa.

JAN: Voila, ge zegt het zelf.

MARIJKE: Maar de kans dat er ooit iets komt tussen Rik en mij is even groot als dat gij ooit een eerste prijs speelt met uw duiven.

JAN: Oh, maar dan ben ik gerust.

MARIJKE: Maar moest het nu toch ooit gebeuren.....

JAN: Dat ik een eerste prijs speel met één van mijn flodders? Nog in geen honderd jaar!

MARIJKE: Dat bedoel ik niet. Moest het nu toch ooit gebeuren dat er iets zou groeien tussen Rik en mij, zou dat dan zo erg zijn?

JAN: Ik zie dat toch liever niet.

MARIJKE: Gij vindt Rik niet goed genoeg voor mij?

JAN: Dat zeg ik niet. Rik is een hele goede jongen, echt de zoon van zijn vader. En dat is mijn beste vriend.

MARIJKE: Waarover maakt ge u dan zorgen?

JAN: Ik vind dat gij twee niet samen past. Gij studeert en Rik niet. En een man en een vrouw van verschillend intellectueel niveau, dat praat niet zo goed met mekaar. En in een huishouden waar niet gepraat wordt

MARIJKE: Is het niet plezant. Daar weet ik alles van. Iedere keer als gij blijft plakken, wordt er thuis ook niet veel gepraat. 't Zal vandaag weer beeld zijn zonder klank.

JAN: Dat gaat wel over. En voor de keren dat zoiets gebeurt ...zo af en toe eens... na de biljart.

MARIJKE: Dat is meer dan genoeg.

JAN: Hoe moet het dan zijn als het altijd zo is. En waar de vrouw hoger geschoold is dan de man, is het zo. Daar voelt de man zich minderwaardig en ongelukkig. En wie zelf niet gelukkig is kan een ander ook niet gelukkig maken.

MARIJKE: Pa, gij overdrijft. Rik is zo niet. Daar ken ik hem veel te goed voor.

JAN: Ja maar, wat krijgen we nu? Ge blijft Rik zo verdedigen. Ik laat u wel hogere studies doen om het ver te schoppen in het leven hè. Niet om die magazijnier van naast de deur op te scharrelen.

MARIJKE: Ja maar pa, die magazijnier van naast de deur kan ook carrière maken zulle.

JAN: Eerste magazijnier worden zeker?

MARIJKE: Misschien wel hoofdmagazijnier als hij bij de pinken is.

JAN: Dat zie ik nog zo direct niet gebeuren.

MARIJKE: En als hij van alles goed op de hoogte is, is hij de geschikte man voor de aan- en verkoopdienst.

JAN: Maar daarom is hij het nog niet.

MARIJKE: Maar maakt hij wel grote kans. En als hij zich daar goed heeft ingewerkt wordt hij misschien wel hoofd van de aan- en verkoopdienst.

JAN: Waarom niet direct directeur?

MARIJKE: Nee pa, hij mag geen stappen overslaan. Eerst wordt hij adjunct directeur. En als hij intussen avondschool volgt en daar een goed diploma behaalt is het enkel nog wachten tot de directeur op pensioen gaat. En als.....

JAN: En als... als... als... Als mijne kater een bult had, dan was 't een dromedaris.

MARIJKE: En dan had ge nu geen koppijn want een dromedaris drinkt alleen maar heel veel water.

JAN: Ja, lach maar. Maar zoals gij het voor hebt, zo werkt het niet kind. De kleine man wordt klein gehouden. En voor Rik is dat niet anders.

MARIJKE: Dat kunt ge nooit weten. En moest Rik nu eens directeur worden en ik in dat bedrijf werken als consulent of juridisch adviseur .. Dan wordt Rik mijne baas. En misschien vindt hij mij dan wel te min.

JAN: Hij moest eens durven, dat stukje magazijnier.

MARIJKE: Dat zoudt ge niet fijn vinden hè ?

JAN: Neen verdomme, ik zou hem eens ferm mijn gedacht zeggen.

MARIJKE: Wel pa, Rik vindt het ook niet fijn dat gij hem te min vindt.

JAN: Maar ik vind hem niet te min. Alleen ... hij past niet bij u. En alles wat gij vertelt over zijn carrière dat zijn dromen... niet meer dan dromen.

MARIJKE: Dromen mag hè pa. Er zijn er nog die dromen zulle.

JAN: Maar mijn dromen zullen uitkomen. Als uw studies op de eerste plaats blijven komen. Maar met die Rik in uwe kop begin ik serieus te twijfelen.

MARIJKE: Dat is voor niks nodig pa. Ik ben u toch maar aan 't plagen.

JAN: Al maar goed. Nu valt er een pak van mijn hart.

MARIJKE: Dan ga ik nu ons ma helpen. Komt ge mee? Vele handen maken licht werk.

JAN: Ik kom direct. Ik moet eerst alles laten bezinken. En mijne kop tot rust laten komen.

(Marijke gaat naar binnen langs de voordeur. Jan zet zich neer op de bank met zijn hoofd in zijn handen.)

Vijfde tafereel: Jan – Dré

(Dré komt naar buiten langs het gengske.)

DRE: Gij zit hier al?

JAN: Ons Katrien heeft mij uit bed gekoterd.

DRE: Ons Arlet mij ook. *(zet zich naast Jan op de bank.)*

JAN: Die vrouwen kunnen hard zijn.

DRE: Keihard. Ze kennen geen medelijden.

JAN: Ik kan wat medelijden nochtans goed gebruiken. Mijne kop... niet te doen.

DRE: In mijne kop zit precies een specht die op mijne schedel trommelt.

JAN: En 't strafste van heel de zaak...nu wil ons Katrien uitgerekend deze voormiddag de grote schoonmaak doen.

DRE: Dat is straf. Ons Arlet wil dat ook.

JAN: Dré dat is afgesproken werk.

DRE: Zijt daar maar zeker van. Ik heb direct gezegd dat ik dat niet zie zitten.

JAN: En wat zei ze?

DRE:” Kak of gene kak, de pot op, zatlap”. Dat zei ze.

JAN: Ik wilde ook tegenspartelen. En weet ge wat ons Katrien zei?

DRE: Dat kan ik bijna raden.

JAN: “Als ge 's avonds het beest kunt uithangen, moet ge 's morgens geen flauwe zever verkopen”, dat zei ze.

DRE: Jan jong, 't is wel heel duidelijk wie bij u thuis de broek draagt hè.

JAN: Maar 't ergste moet nog komen.” En als dat niet stopt met dat straalbezopen thuiskomen, dan gaan Arlet en ik de volgende keer mee”. Dat zei ze ook.

DRE: Zei ze dat? Verdomme, die twee zijn iets van plan. Dat mogen we niet laten gebeuren. Want dan is 't plezier er vanaf.

JAN: We moeten ons dringend herpakken Dré. Zo laat en zo zat dat we van de wereld af zijn, is ook voor niks nodig.

DRE: Dat is waar. Ik kan mij van gisterenavond niet veel herinneren.

JAN: Ge weet toch nog dat we langs het gengske naar binnen zijn gegaan?

DRE: Wij gaan altijd langs het gengske naar binnen. Maar nu we van het gengske spreken, rinkelt er precies een belleke in mijne kop.

JAN: Dan hebt ge geluk. Door mijne kop razen nog altijd sneltreinen voorbij.

DRE: Als ik mij niet vergis heeft mijn belleke iets te maken met ons gengske. Hebben wij ons niet afgevraagd hoe dat gengske er ooit zou gekomen zijn?

JAN: Ja, zo terloops. Maar gij wist het niet. En ik wist het ook niet. En daarmee was de zaak afgedaan.

DRE: Maar dat het gengske van één van ons twee is, dat was wel de conclusie.

JAN: En dat we niet willen weten van wie en dat alles moet blijven zoals het altijd geweest is, dat was de eindconclusie.

DRE: Dat klopt. Alleen ... het laat mij niet los. Het komt steeds terug naar boven, dwars door mijn pijnlijke hersenen.

Zesde tafereel: Jan – Dré - Katrien

(Katrien is door het gengske naar voor gekomen.)

KATRIEN: Hier zit gij te zitten?

JAN: Ja Katrien, samen met Dré. Wij waren aan 't napraten over de biljart van gisteren.

KATRIEN: Hebt ge niets anders te doen? Ik dacht dat ik u iets gevraagd had.

JAN: Is het echt? Wat hebt ge ook weer gevraagd?

KATRIEN: Om mij te helpen met de grote schoonmaak. Dat heb ik gevraagd. En doe maar niet onnozel, ge weet dat goed genoeg.

JAN: Nu ge het zegt, ja ... nu weet ik het weer.

KATRIEN: Maak dan dat ge bezig zijt. De dweil en de emmer water staan te wachten.

JAN: Katrien, moet dat nu echt? Ik voel mij niet zo goed. Mijn maag en mijne nek en mijne kop ...

KATRIEN: ... zullen rap genezen zijn als ge wat beweging neemt. Bukken en wringen en wrijven is het beste wat ge kunt doen tegen een kater.

JAN: 't Is al goed, ik kom seffens.

KATRIEN: Neen, niet seffens. Nu direct, onmiddellijk, subito.

JAN: Ja Katrien, ik kom direct, onmiddellijk, subito..

KATRIEN: Dat is u geraden ook. Of er zit een serieuze vlieg aan de lamp.

(Katrien gaat terug naar achter.)

JAN: Hebt ge dat nu gehoord?

DRE: Ja Jan, dat gaat zo als ge onder de sloef ligt. Bij mij zou dat niet waar zijn.

(Jan staat met tegenzin recht.)

JAN: Als uw Arlet het echt meent moet gij ook luisteren.

DRE: Misschien wel. Maar ik zou toch harder tegenspartelen.

JAN: Met uwe mond ja. Ik ga er aan beginnen. Tot straks.

DRE: Ja tot straks. (*spottend*) En doe het goed hè, dat ik geen klachten hoor.

JAN: (*van in het gengske*) Gij blijft ook niet lachen. Wacht maar.

DRE: (*als Jan binnen is*) De sukkelaar. Als Katrien spreekt is hij nog maar zo groot. (*wijst met duim en wijsvinger enkele centimeters aan.*) In plaats van wat meer man te zijn en te laten zien wie de baas is. (*Dré staat recht en bekijkt aandachtig het gengske.*) Dat gengske verdomme, het laat mij maar niet los. Dat is van ons of van Jan en Katrien. Maar van wie? Niet dat het iets uitmaakt. Maar ik zou het wel graag weten. Al was het maar om de oorsprong van het gengske te achterhalen.

(*Dré begint met grote stappen de breedte van zijn eigen huis en het huis van Jan en Katrien af te treden. Hij loopt een paar keer op en af. Arlet komt naar buiten langs het gengske en houdt Dré onopgemerkt in de gaten.*)

Zevende tafereel: Dré – Arlet.

(*Arlet komt naderbij.*)

ARLET: Wat loopt gij hier te ijsberen?

DRE: (*betraapt*) Ik loop niet te ijsberen. Ik wil gewoon weten hoe breed ons huis is.

ARLET: Zo breed als gisteren zeker.

DRE: Dat weet ik ook. Maar hoe breed is dat. Dat wil ik weten.

ARLET: Begin met de living te stofzuigen. Dan weet ge direct hoe breed ons huis is.

DRE: (*grijpt met twee handen en met een pijnlijke grimas naar zijn hoofd*) Maar Arlet, onze stofzuiger ronkt zo fel.

ARLET: Gelukkig maar, als hij niet ronkt kan hij niet zuigen.

DRE: Moet die grote schoonmaak nu echt vandaag?

ARLET: Die moet echt vandaag. Ik profiteer ervan dat ge thuis zijt.

DRE: Mijne kop staat daar niet naar.

ARLET: Dan moet ge uwe kop er maar naar zetten.

DRE: Ik moet straks nog gaan werken, zulle.

ARLET: Ik moet straks ook nog werken, zulle.

DRE: Dat is anders. Ik heb een frisse kop nodig op het werk.

ARLET: Een reden te meer om er direct in te vliegen. Hoe rapper ge begint, hoe rapper het gedaan is. En dan uwe kop nog wat opfrissen voor ge vertrekt. Dus... vooruit met de geit.

DRE: 't Is al goed. Ik zal er seffens aan beginnen.

ARLET: Neen Dré, niet seffens, nu direct, onmiddellijk, subito.

(*Arlet gaat terug naar binnen langs het gengske.*)

DRE: Als dat mens iets in hare kop heeft, heeft ze het niet op een ander. Ik zal maar doen wat ze zegt. Niet omdat ik onder de sloef lig. Maar omdat ik het meeste verstand heb. En zij het laatste woord.

(Dré gaat naar binnen langs het gengske.)

Achtste tafereel: Katrien – Arlet – Marijke.

(Katrien komt naar buiten langs de voordeur en zet zich neer op de bank. Ze heeft twee tassen en een thermos koffie mee.)

KATRIEN: Lekker in 't zonneke met een heerlijke tas koffie, dat zal deugd doen. *(Katrien schenkt zich een tas koffie in.)* En zo loop ik onze Jan niet voor de voeten. Die is volop bezig met schrobben en schuren.

(Katrien slurpt van haar koffie. Arlet komt buiten langs de voordeur.)

ARLET: Ha Katrien, hier zit ge.

KATRIEN: Zoals ge ziet. En ik had u verwacht zulle. Ik heb twee tassen meegebracht. Ge drinkt er toch wel eentje mee zeker?

ARLET: Graag Katrien, met alle plezier van de wereld.

KATRIEN: Eigenlijk valt het mee dat ons mannen zich af en toe eens goed bezatten.

ARLET: Dan kunnen we ze 's anderendaags eens goed aan 't werk zetten.

KATRIEN: Ze durven toch niet tegenspreken.

ARLET: Die twee wilden vandaag eens lekker uitslapen.

KATRIEN: Dat was wel zonder ons gerekend.

ARLET: Thuis is de grote schoonmaak al begonnen.

KATRIEN: Onze Jan doet ook zijn best. Al is het dik tegen zijn goesting. .

ARLET: Onze Dré sribbelde ook tegen. Maar die verf pakte niet.

KATRIEN: We mogen wel niet overdrijven.

ARLET: Maar ze laten voelen tot hoever ze kunnen gaan, dat kan geen kwaad.

KATRIEN: Ik zei daarstraks tegen onze Jan dat wij in 't vervolg meegaan als ze zo blijven verder doen. Ge had die zijn gezicht moeten zien.

ARLET: Dat kan ik mij voorstellen. Onze Dré is nu ook wel gealarmeerd.

KATRIEN: Ze zullen in 't vervolg wel op hun tellen passen.

ARLET: Dat is de bedoeling.

(Tijdens het praten hebben Arlet en Katrien koffie gedronken. Marijke komt door het gengske naar buiten met haar boekentas om naar school te vertrekken.)

MARIJKE: Awel zeg, kunt ge dat zo hebben?

KATRIEN: Vandaag wel kind, we hebben werkvolk in huis.

MARIJKE: Ik vind het niet schoon dat onze pa en Dré alles alleen moeten doen terwijl gij twee hier zit te niksen en te genieten.

KATRIEN: Gisterenavond hebben zij genoten kind. En ieder om beurt is niks te veel.

MARIJKE: Ik heb compassie met onze pa. En met Dré ook.

KATRIEN: Compassie is voor niks nodig.

ARLET: We willen ze laten voelen dat niet alles gepermitteerd is.

MARIJKE: Dat hebben ze intussen wel gevoeld. Ge moest onze pa eens horen kreunen en zuchten. Het zweet staat op zijn voorhoofd van ellende. En bij Dré zal het niet veel beter zijn.

KATRIEN: Seffens krijgen ze vergiffenis voor hun zonden en doen we zelf verder.

ARLET: Dan kunnen ze nog een uurtje maffen voor ze moeten gaan werken.

MARIJKE: Meent ge dat?

KATRIEN: Natuurlijk menen we dat.

MARIJKE: Dan vertrek ik gerust naar school. Tot deze avond hè make. Arlet.

KATRIEN: Ja tot straks .

ARLET: Tot straks.

(Marijke vertrekt naar school.)

ARLET: Toch een pront meisje, uw Marijke.

KATRIEN: Dat moogt ge zeggen. En verstandig dat ze is.

ARLET: Ze studeert heel goed hè.

KATRIEN: En of! Bij ieder examen grote onderscheiding. Ze gaat het heel ver brengen.

ARLET: Ja, dat is een kind om fier op te zijn.

KATRIEN: Dat zijn wij ook. Vooral onze Jan. Die ziet ons Marijke later al trouwen met een dokter of een ingenieur of ik weet niet wat voor hoge piet.

ARLET: Ziet gij dat ook zo?

KATRIEN: Maar neen. Voor mij heeft dat geen belang. Als ze maar gelukkig wordt. Desnoods met een heel eenvoudige jongen. Als het maar een goede gast is.

ARLET: Onze Rik is een heel eenvoudige jongen. En een goede gast.

KATRIEN: Arlet ge denkt toch niet dat ons Marijke en uwe Rik ...?

ARLET: Waarom niet?

KATRIEN: Maar Arlet! Er is helemaal niks tussen die twee. Die twee zijn helemaal niet verliefd op mekaar.

ARLET: Wat niet is kan nog komen.

KATRIEN: Daar geloof ik niets van. Die twee gaan met mekaar om als broer en zus. Die zijn samen groot geworden.

ARLET: Dat is waar. Als onze Rik niet thuis was, zat hij bij u.

KATRIEN: En als ons Marijke niet thuis was zat ze aan de andere kant van het gengske.

ARLET: En zo zijn dat door de jaren heen heel dikke vrienden geworden.

KATRIEN: En dat zal zo blijven Arlet. Niks meer.

ARLET: Moest het ooit iets meer worden, dan zou uwe Jan dat toch niet willen.

KATRIEN: In dat geval heeft onze Jan niks te willen. Daar ken ik ons Marijke veel te goed voor.

ARLET: Dan zou het misschien...?

KATRIEN: Arlet, haal u vooral niks in uwe kop. Dat is u een ontgoocheling bespaard.

Negende tafereel: Katrien – Jan – Arlet – Dré

(Jan komt door het gengske naar voor)

JAN: Katrien ik heb gedaan.

KATRIEN: Hebt gij alles al gedaan wat ik u gevraagd heb?

JAN: Ja Katrien. Alles is spik en span en blinkt gelijk een spiegel.

KATRIEN: Dat is flink gewerkt jong.

JAN: Wat moet ik nu doen?

KATRIEN: Nu? Nu moogt ge wat gaan rusten zulle. En neem de thermos mee, dan kunt ge een tas koffie drinken.

JAN: *(neemt de thermos koffie)* Dat zal deugd doen want mijne kop....

KATRIEN: Doet een beetje pijn zeker? Ge ziet ook wat bleek rond uw neus. Kruip na uwe koffie maar terug in bed.

JAN: Meent ge dat?

KATRIEN: Natuurlijk meen ik dat. Anders kunt ge niet gaan werken.

JAN: Met nog wat slaap zal dat wel lukken.

KATRIEN: *(terwijl Jan met de thermos door het gengske naar binnen gaat)* Dat hoop ik. Als ge 'avonds grote sier maakt moet er 's anderendaags geld in 't bakske komen.

ARLET: Amai Katrien. Uwe vent luistert nogal naar u. Zo ver heb ik onze Dré nog niet gekregen.

KATRIEN: Volhouden Arlet. Dat komt nog wel.

(Katrien gaat door het gengske naar achter met de twee lege tassen. Dré komt door de voordeur naar buiten.)

DRE: Is het zo dat ge de grote schoonmaak doet?

ARLET: Ik mag toch wel eens rusten zeker.

DRE: Rusten doen ze gewoonlijk als 't werk gedaan is.

ARLET: Ik rust als ik moe ben.

DRE: Intussen sta ik er wel alleen voor.

ARLET: Ik wil u niet voor de voeten lopen hè Dré. Dat werkt toch veel beter. Hoe ver staat ge ermee?

DRE: Beneden is alles gedaan wat ge gevraagd hebt.

ARLET: Dat is goed jong. Dan moogt ge naar boven.

DRE: Naar boven? Is het zo nog niet genoeg. Ik ga niet naar boven. Ik denk er nog niet aan.

ARLET: Dat snap ik niet. Is uwe kater al genezen?

DRE: Neen, mijne kater blijft janken. Tot hij terug in bed ligt.

ARLET: Wel dan. Dat bed staat toch boven.

DRE: Gij bedoelt dat ik terug in mijn bed mag kruipen?

ARLET: Wat anders? Gij hebt toch een frisse kop nodig om te gaan werken.

DRE: Als dat zo zit, dat laat ik mij geen twee keer zeggen.

ARLET: En slaap maar goed door. Ik zal u wel wekken als het tijd is.

DRE: Dat is goed. Ik ben al weg. Tot straks.

(Dré gaat naar binnen door het gengske.)

ARLET: Zie hem gaan. Hij kan niet rap genoeg in zijne nest liggen. 's Avonds zijn ze groot, ons mannen. Maar 's morgens als hunne kater opspeelt zijn ze erger als kleine kinderen. Al bij al mogen we niet klagen. Als ze hun lesje geleerd hebben worden het nog model echtgenoten.

(Arlet gaat het gengske naar achter.)

Tiende tafereel: Dré

(De avond is gevallen. De straat wordt nog enkel verlicht door de straatlantaarn. Dré komt uit het gengske, kijkt heel omzichtig rond en schat de huizen van op afstand. Dan begint hij de breedte van zijn huis en van het huis van zijn burens op te meten.)

DRE: *(spreekt met tussenpozen terwijl hij opmeet)* Het laat mij niet los. Ik moet het weten. Op het eerste zicht zijn die huizen even breed. Alhoewel ik soms twijfel dat mijn huis iets smaller is Het zou dus kunnen dat het gengske bij mijn stuk hoort. Dat zou dan ook betekenen dat het gengske van mij is. Niet dat het veel uitmaakt. Maar er moet duidelijkheid komen, eerder heb ik geen rust. *(wanneer het meten gedaan is)* Ziet ge 't wel. Het huis van Jan is exact even breed als mijn huis met het gengske erbij. Het is zoals ik dacht. Dat gengske is van mij. Om zeker te zijn moet ik naar het kadaster. Daar hebben ze alle plannen en kunnen ze mij zonder enige twijfel vertellen hoe de zaken in mekaar steken. Morgen tijdens de voormiddagpauze vraag ik een uurtje vrijaf op het werk. Dan trek ik erop af. En moest het zijn dat het is zoals ik denk dat het is, dan zien we nog wel.

(Dré gaat door het gengske terug naar achter.)

DOEK

TWEEDE BEDRIJF

Elfde tafereel: Dré – Jan

(Het eerstvolgende weekend. Jan komt door het gengske naar buiten en zet zich neer op de bank.)

JAN: Zalig zo'n weekend. Nu rustig zitten niksen op mijn bank, straks samen met Dré mijn duiven inkorven en een paar lekkere pintjes drinken en daarna nog een biljartje stoten met nog een paar pintjes er bovenop. 't Leven kan toch heerlijk zijn. Tenminste als ons vrouwen er geen stokske voorsteken na ons zat gedoe van deze week. We moeten in ieder geval opnieuw goede punten verzamelen. Want ik vrees dat we in 't rood staan. Ik zou ons Katrien kunnen meevragen, die doet dat toch niet, evenmin als Arlet. Maar dan zijn ze gecharmeerd en denken ze dat de schrik erin zit. *(rekt zich)* Lang leve het weekend. Die dat heeft uitgevonden mogen ze voor mijn part de nobelprijs voor het luilekker leven geven.

(Dré komt door het gengske naar buiten. Hij is enigszins zenuwachtig en niet in zijn gewone doen.)

DRE: Ha Jan, hier zit ge. Ik was naar u op zoek.

JAN: Op een zomerse zaterdagmorgen moet ge mij niet ver zoeken hè Dré. Dan weet ge waar ik zit.

DRE: Natuurlijk weet ik dat, hier op uw bank.

JAN: Op ons bank Dré, ons bank. Kom, zet er u bij. Hoeveel uren hebben we hier al niet gezeten ? Veel hè.

(Dré zet zich neer. Tijdens het gesprek staan Dré en Jan regelmatig recht om aanduidingen te geven, hun woorden kracht bij te zetten of hun gevoelens te ondersteunen.)

DRE: Heel veel. Dat kunt ge niet schatten.

JAN: Voor mij zijn dat de heerlijkste momenten van de dag, hier samen met u op de bank. Vriendschap kan toch schoon zijn.

DRE: *(weifelend, met nadruk op 'kan')* Da's waar Jan. Vriendschap kan schoon zijn.

JAN: Ge waart naar mij op zoek?

DRE: Eigenlijk wel ja.

JAN: Toch geen probleem met de duiven?

DRE: Nee, met de duiven niet.

JAN: Al maar goed, straks gaan we inkorven. Dan zijn we weer op de lappen.

DRE: Misschien....

JAN: Ik weet het. Ons vrouwen. Ik heb eraan gedacht om ze mee te vragen.

DRE: Gij zijt niet goed wijs zeker? Die doen dat immers niet.

JAN: Dat is de bedoeling. Maar ze zullen het appreciëren als we het vragen.

DRE: Gij zijt ook niet onder een kiek uitgebroid gij.

JAN: Wie in 't nauw gedreven wordt, moet streken gebruiken hè Dré.

(Er valt een korte stilte. We horen Dré zuchten en kuchen.)

JAN: Gij zijt zo stil Dré. Wat scheelt er?

DRE: Niks Jan, niks.

JAN: Ge zijt toch niet in uw gewone doen. Waarvoor waart ge naar mij op zoek? Dat weet ik nog altijd niet.

DRE: Ik vind... ik vind dat wij eens moeten klappen.

JAN: Eens klappen? We doen verdorie niet anders: eergisteren, gisteren, vandaag, morgen en overmorgen ook nog wel zeker.

DRE: Ja maar, ik moet u iets vertellen en ik weet niet waar ik moet beginnen.

JAN: Bij het begin, waar anders. Allee jong, gooi het er maar uit. Ik luister.

DRE: Wel... een paar dagen terug ... ik weet niet of gij het nog weet....maar ik weet het nog wel....toen hadden we het over het gengske.

JAN: Dat was ik al vergeten.

DRE: Ik niet.

JAN: Dat zie ik. Kunt ge dat nu echt niet loslaten?

DRE: Nee Jan, dat blijft door mijne kop spoken.

JAN: Spoken moet ge verjagen Dré. Dan zijt ge er vanaf.

DRE: Dat weet ik Jan. Maar mijn spook wil weten hoe het zit met dat gengske .

JAN: Uw spook is wel heel nieuwsgierig.

DRE: En daarom heb ik de voorgevel van mijn huis stiekem opgemeten.

JAN: Waarom stiekem? Had iets gezegd dan had ik u kunnen helpen.

DRE: En de voorgevel van uw huis heb ik ook opgemeten.

JAN: De voorgevel van mijn huis? Gij hebt aan mijn huis niets op te meten. Waarmee zijt ge bezig Dré?

DRE: Ik wilde gewoon weten of mijn voorgevel even breed is als die van u. En daarom....

JAN:Dré ...eerlijk gezegd. Dat stiekem gedoe van u valt mij dik tegen. En zijt ge nu iets wijzer geworden?

DRE: *(gaat tot aan zijn huis en duidt aan)* Nu weet ik tenminste dat uw huis juist zo breed is als mijn huis met het gengske erbij.

JAN: En dan? Dat wil nog niks zeggen.

DRE: Toch wel. Ik ben mij gaan bevragen op het kadaster.

JAN: Wablief! Zijt gij achter mijn rug naar het kadaster geweest om uitsluitel te krijgen over ons gengske.

DRE: Pardon Jan, over mijn gengske. De plannen op het kadaster zijn klaar en duidelijk. Dat gengske is van mij.

JAN: Bravo, op papier is het van u. Dan kunt ge dat gengske nu uit uw kop zetten.

DRE: (*zet zich terug neer*) Was het maar zo simpel.

JAN: Het is zo simpel. Wij gebruiken het gengske allebei. Al heel ons leven lang. En daar is nog niemand slechter van geworden.

DRE: Dat weet ik.

JAN: Dan is er toch geen probleem. Alles blijft zoals het was en gelijk het is. En wij blijven de beste vrienden die er bestaan, voor eeuwig en altijd. Zo is het toch?

DRE: Dat hoop ik.

JAN: Vergeet dan de hele zaak. Het leven gaat gewoon verder. Straks gaan we samen ons duiven inkorven en daarna een biljartje stoten. (*even stilte*)

DRE: Ik weet niet of ik wel mee ga.

JAN: Wat krijgen we nu? We doen dat toch iedere zaterdag. Komaan Dré, niet flauw doen hè.

DRE: Ik doe niet flauw. Gij stapt daar allemaal licht over. Maar voor mij ligt dat heel anders.

JAN: Waarover hebt ge 't nu weer?

DRE: Over het gengske natuurlijk, over wat anders.

JAN: Ik dacht dat wij daarover uitgepraat waren.

DRE: Gij wel. En ge weet heel goed waarom. Gij profiteert van mijn gengske om een achterom te hebben aan uw huis.

JAN: Pardon Dré, ik gebruik het gengske om een achterom te hebben. Ik weet niet of ge dat profiteren kunt noemen.

DRE: Nee, gij weet dat niet. Maar ge loopt wel al heel uw leven over 'mijn' eigendom om 'uw' eigendom te betreden.

JAN: Dré ik geloof mijn oren niet. Allee jong, waar komt ge nu mee af. Wij zijn vrienden van in ons jeugd. En uw Arlet en ons Katrien hangen aan mekaar als een Siamese tweeling. En vriendschap is honderd keer meer waard dan een onnozel lapje grond.

DRE: Vooral als u dat goed uitkomt.

JAN: Verdomme Dré, ik snap het niet. Gij hebt er toch geen last van dat wij dat gengske gebruiken.

DRE: Neen, dat niet. Maar wat niet is kan nog komen.

JAN: Ik zou niet weten hoe?

DRE: Dat zal ik u eens rap vertellen zie. Veronderstel hè Jan dat gij in het gengske zou plassen.

JAN: Wat is dat nu voor gezeik? Dat doe ik toch niet.

DRE: Dat zeg ik ook niet. Maar veronderstel, zeg ik, veronderstel dat ge dat wel zou doen. Dan plast ge wel op mijn grond hè. En dat kan niet hè Jan. Ha neen hè!

JAN: Als ge met zo een zever afkomt.

DRE: Dat is nog niet alles. Veronderstel dat uw Katrien een emmer afvalwater omkapt in het gengske.

JAN: Dat zou ons Katrien nooit doen, dat weet gij goed genoeg.

DRE: Ik zeg ook niet dat ze dat doet. Maar veronderstel, zeg ik, veronderstel dat ze dat wel doet. Dan loost ze uw afvalwater op mijne grond. Hoort ge goed wat ik zeg? Uw afvalwater op mijne grond. Dat kan niet hè Jan. Ha neen hè.

JAN: Als ge zo begint zijn we uitgepraat.

DRE: Nee Jan, wij zijn nog lang niet uitgepraat. Ik ben langs geweest bij Molenaers.

JAN: Bij Molenaers? Welke Molenaers? Ik ken gene Molenaers.

DRE: Bij advocaat Molenaers.

JAN: Wablief! Zijt ge naar een advocaat geweest? Voor ons gengske?

DRE: Voor mijn gengske Jan. En weet ge wat die zegt? Dat ge in een geval als dit goed op uw affaire moet letten. Want als ge een weg, die over uw eigendom loopt, jarenlang laat betreden door iemand anders, dan zou die ander wel eens kunnen claimen dat die doorgang een verworven recht is. En dan hebt ge zelf niks meer te zeggen over uw eigen eigendom. De wet kent vieze kronkels. Dat heeft hij gezegd.

JAN: Dré ge kent mij goed genoeg om te weten dat ik dat nooit zou doen.

DRE: En hij heeft nog meer gezegd. Dat ik het recht en zelfs de plicht heb om mijn private eigendom te beschermen. - "Als dat gengske van u is, moet ge op uw rechten staan, punt, gedaan". Dat heeft hij gezegd, letterlijk.

JAN: Goed Dré, als dat gengske van u is, is dat van u. Voor mij geen probleem. Maar wij zijn vrienden voor het leven en.....

DRE: Dat heb ik tegen Molenaers ook gezegd. - "Mijn buurman en ik en ons Arlet en zijn Katrien, wij zijn wel vrienden voor het leven, echte dikke vrienden". Zo heb ik het hem gezegd.

JAN: En wat heeft Molenaers toen gezegd?

DRE: "Vrienden voor het leven bestaan niet" heeft hij gezegd." Vroeg of laat komt er altijd wel een haar in de boter".

JAN: Wat weet zo'n droge lettervreter ('letterfretter') nu van echte vriendschap?

DRE: Veel meer dan ge denkt Jan. Advocaten zijn mensen met veel levenservaring. Zij weten wat ze zeggen.

JAN: Nee Dré, zij zeggen wat in hun kraam past.

DRE: Molenaers heeft niet eens een kraam. Maar hij heeft nog iets gezegd. - "Als uw buurman en zijn vrouw echt zo'n dikke vrienden zijn moeten 'zij' verstaan dat gij' op uw rechten staat" heeft hij gezegd. " En als ze dat niet verstaan zijn dat geen echte vrienden".

JAN: Die Molenaers weet niet wat hij zegt. Die kent ons niet eens.

DRE: Die weet heel goed wat hij zegt. En ik moet vooral aan de toekomst denken. En aan de toekomst van mijn zoon. Dat heeft hij uitdrukkelijk gezegd.

JAN: Dre de toekomst, dat is toch iets voor later, over dertig jaar of meer. Wij zijn nu nog maar goede veertigers.

DRE: Het aantal jaren speelt hierbij geen rol. Wat komen moet dat komt. En rapper dan ge denkt. En dan?

JAN: Hoe, en dan?

DRE: Wel ja, en dan. Uw Marijke trouwt met iemand van haar niveau, iemand uit de zogenaamde hogere kringen. Dat heb ik al honderden keren moeten horen. En twee grootverdieners samen blijven niet in zo'n bescheiden huizeke wonen. Dat hebt ik al evenveel keren moeten horen. Maar onze Rik blijft hier wellicht wel wonen. En dan zit die later met vreemde mensen naast zijn deur. En ik zou niet willen dat die over zijn grond lopen. Begrijpt ge nu waarom ik op mijn rechten sta?

JAN: Op uw rechten staan, allemaal goed en wel. Maar wat bedoelt ge met 'op uw rechten staan'?

DRE: Is dat nu nog niet duidelijk? Ik zou willen dat gij uw poortje achter in het gengske dicht metselt. En dat 'gij' geen gebruik meer maakt van 'mijn' gengske.

JAN: Dré jong, zijt ge op uw kop gevallen? Ge weet niet wat ge zegt.

DRE: Ik weet heel goed wat ik zeg.

JAN: Maar ik kan dat gengske niet missen.

DRE: Ge zult wel moeten.

JAN: Maar dan moet ik door mijn salon, door mijn living en door mijn keuken om mijn 'achterruit' te bereiken.

DRE: Daar kan ik niets aan doen.

JAN: En als ze mijn beerput komen leegtrekken, wat dan. Dan moet die stinkende slang door mijn living, door mijn salon en door mijn keuken naar achter.

DRE: Het zal niet anders kunnen.

JAN: Maar als die slang per ongeluk halverwege zou losschieten terwijl ze aan 't pompen zijn? Wat dan?

DRE: Dan zal het binnen ferm stinken.

JAN: En mijn stookolietank ligt ook achter het huis. Als ze stookolie leveren moet die slang...

DRE: ... door uw salon, door uw living en door uw keuken naar achter.

JAN: Gij hebt er nog plezier in ook. Gij lelijke egoïst!

DRE: Als uw ouders hetzelfde hadden gedaan als mijn ouders en ook niet tot op de scheiding gebouwd, dan had ge nu mijn gengske niet nodig. Maar neen, iemand anders zijn gengske gebruiken dat is gemakkelijker hè. En dan zelf wat groter bouwen en het maar hoog afgeven. Stoeffers doen dat ja! En profiteurs!

JAN: Dré, ge moet verdomme goed zien wat ge zegt hè.

DRE: En gij moet verdomme goed horen wat ik zeg hè. Ik doe maar alleen mijn plicht als hoofd van mijn gezin.

JAN: Ja maar Dré, en mijn duiven dan. Dan moet ik iedere keer als ik wil inkorven met mijn duiven door de keuken, door de living en door de salon. Ons Katrien gaat dat niet pikken. Dan is het gedaan met duiven melken.

DRE: Dan ga ik maar alleen inkorven.

JAN: Dré, dat kunt ge mij niet aandoen.

DRE: (*zit op dat ogenblik naast Jan op de bank*) Jan, ik moet doen wat mijn advocaat zegt. Wat van mij is, is van mij. Punt gedaan.

JAN: En wat van mij is, is van mij. Ja toch?

DRE: Zo is dat Jan. Wat van u is, is van u. (*kijkt rond*) Maar ik zie zo direct niks....

JAN: Ik wel. Wat zit ge op die bank te doen?

DRE: Ik mag toch wel op ons bank zitten zeker?

JAN: Op mijn bank zitten Dré. En wat van mij is, is van mij. Punt gedaan.

DRE: Maar we zitten al heel ons leven samen op die bank.

JAN: We gebruiken ook al heel ons leven samen dat gengske.

DRE: Dat is heel wat anders.

JAN: Neen, dat is krek hetzelfde. Als ik u mijn bank laat gebruiken gaat ge denken dat dat een verworven recht. Dus, van die bank af zeg ik. Nu! Direct!

DRE: Ja maar Jan...

JAN: D'er af zeg ik. Nu! Ik sta op mijn rechten!

DRE: (*staat recht*) Als ge het zo wilt spelen, mij ook goed. Ik heb zelf wel een bank. Ik had nochtans gehoopt dat wij vrienden zouden blijven.

JAN: Gij zijt een schone vriend gij.

DRE: Ja, en een echte vriend. Maar gij blijkbaar niet. Molenaers heeft gelijk.

JAN: Molenaers kan voor mijn part de boom in. En gij met hem.

DRE: Jan jong, ik doe dit alleen maar om goed te doen. Ik wil echt geen ruzie. Om hoe laat gaan wij de duiven inkorven? Ik ga mee.

JAN: Ik ga niks inkorven. En als ik uw duiven te pakken krijg korf ik ze in op Saint Casserole.

DRE: Op Saint Casserole? Bij mijn weten zetten ze nooit duiven op Saint Casserole. Hoe gaat gij dat doen?

JAN: (*maakt gebaar van de nek omwringen*) Zo zie, zo ga ik dat doen, Judas. Eén voor één. Als ik niet meer kan spelen, zult gij ook niet meer melken..

DRE: Jan met u valt er niet te praten. (*gaat tot aan de ingang van het gengske*) Ge weet wat ik u gezegd heb. Ten eerste: gij metselt uw poortje dicht.

JAN: Ik denk er nog niet aan.

DRE: Dan doe ik het zelf.

JAN: Als ge ook maar éne vinger naar mijn poortje durft uitsteken, ligt uw poortje in 't midden van straat. Dat garandeer ik u. Paljas!

DRE: Dan metsel ik een muur voor uw poortje. En ten tweede: ge maakt vanaf nu geen gebruik meer van het gengske, gij niet, uw Katrien niet en uw Marijke ook niet. Ik wil geen één van u drie nog in 'mijn' gengske tegenkomen.

JAN: En als ge mij wel tegenkomt, wat gaat ge dan doen? Op mijn gezicht kloppen of wat? Ge moogt direct eens proberen. (*dreigend*)

DRE: Denk maar niet dat ik bang ben. Maar ik wil geen ruzie. Ik hoop alleen dat ge mij vandaag of morgen zult begrijpen. En dat dan alles terug koek en ei wordt tussen ons twee. Salu.

(Dré gaat door het gengske naar achter. Jan blijft achter op de bank met het hoofd in zijn handen)

JAN: Dré, ik kan het niet geloven. Zo iets doet ge toch niet, gij toch zeker niet, mijne beste vriend. Tenminste dat dacht ik toch. Maar nu hebt ge uw echt gezicht laten zien, het gezicht van een verdomde egoïst. En u begrijpen? Ik zal u nooit begrijpen Dré. En alles terug koek en ei worden tussen ons twee? Vergeet het. Gij hebt al de eieren geklutst. Alles hebt ge kapot gemaakt. Maar dat hebt ge niet voor niks gedaan, dat zweer ik u. Ge zult mij anders leren kennen. Ik moet het direct aan ons Katrien vertellen. En aan ons Marijke. Die gaan nogal verschieten. *(Jan staat recht en wil door het gengske naar achter gaan)* Da's waar verdomme, ik mag hier niet meer door van die hypocriet. En langs voor kan ik niet. Dus toch maar door het gengske, voor de laatste keer, voor de laatste keer in mijn leven. Dedju, dedju! Smeerlap verdomme! Ellendeling ! Hypocriet! Schijnheilige duvel! Miljaarde miljaar!

(Jan gaat door het gengske naar achter.)

DOEK

PAUZE

DERDE BEDRIJF

Twaalfde tafereel: Arlet – Katrien

(Wanneer het doek opengaat zien we dat tussen beide huizen een poort geplaatst is die de toegang tot het gengske onmogelijk maakt voor Jan, Katrien en Marijke. Onder het vensterraam bij Dré staat eveneens een bank. Arlet komt door het gengske naar buiten met poetsgerief – emmer water, spons en zeemvel- om het raam te zemen. Even later komt Katrien naar buiten langs de voordeur met haar poetsgerief. Zij begint eveneens het raam te zemen. Ze werken niet meer synchroon.)

ARLET: *(na enige stilte)* Ook een goede morgen.

(Katrien kijkt in het rond maar doet of ze niemand ziet.)

ARLET: Ik zei:” Ook een goede morgen”.

KATRIEN: Oh, toch. Ik dacht al dat ik iets hoorde. Maar ik zag niemand, toch niemand die ik ken.

ARLET: Ge kent mij toch.

KATRIEN: Ken ik u? *(schudt ‘neen’)* Ik denk dat gij u vergist.

ARLET: Katrien doe niet flauw.

KATRIEN: Wie doet er hier flauw, gij toch en vooral uwe vent?

ARLET: Gij bedoelt onze Dré.

KATRIEN: Heet die zo? Als gij het zegt zal het zo wel zijn zeker.

ARLET: Het is zeker zo. En ik vraag mij af waarom gij zo doet?

KATRIEN: Dat vraagt ge beter aan uwe vent, uwe Dré. Of hoe hij ook mag heten.

ARLET: Onze Dré bedoelt het goed.

KATRIEN: Dat ondervinden ‘wij’ iedere dag hoe goed ‘hij’ het bedoelt.

ARLET: Onze Dré denkt vooruit Katrien. Hij kijkt in de toekomst.

KATRIEN: Allee zeg, gelijk een soort helderziende. Of hoe noemen ze die kwakzalvers?

ARLET: Onze Dré is geen kwakzalver. Hij wil alleen voorkomen dat onze Rik later voor voldongen feiten komt te staan.

KATRIEN: Welke voldongen feiten?

ARLET: Wel, als gij twee er niet meer zijt....

KATRIEN: Ge zijt nog niet van ons vanaf hè. Al zoudt ge dat misschien wel willen.

ARLET: Dat zou ik zeker niet willen. Maar eens komt dat. Of ge het wilt of niet.

KATRIEN: En ons Marijke dan? Die telt niet mee?

ARLET: Die blijft in ‘zo’n eenvoudig huizeke ‘ niet wonen. Dat past niet met hare stand. Uwe Jan schreeuwt het toch van de daken.

KATRIEN: Onze Jan heeft het goed voor met ons Marijke.

ARLET: Veel te goed, de stooffer. Als zijn gebluf uitkomt zit onze Rik later met vreemden naast de deur.

KATRIEN: Die over zijn grond lopen zeker.

ARLET: Ge zegt het zelf. En dat wil onze Dré voorkomen. Hij wil daar op ‘anticiperen’.

KATRIEN: Hij is er wel heel vroeg bij om daar op te ‘anticiperen’.

ARLET: Zoiets moogt ge niet laten aanslepen, heeft Molenaers gezegd. Daarom doet hij dat. Onze Dré wil niets liever dan voor altijd goede burens blijven, echte vrienden.

KATRIEN: Hij doet anders heel goed zijn best om die vriendschap kapot te maken. En als ge het mij vraagt voorgoed kapot te maken.

ARLET: Dat mag nooit gebeuren. Wij moeten daar iets aan doen.

KATRIEN: Ik zou niet weten wat.

ARLET: Ik wel. Kom, wij zetten ons even op de bank. (*gaat naar de bank voor het huis van Katrien om zich neer te zetten.*) Wij moeten eens klappen. (*zet zich neer*)

KATRIEN: Van die bank af!

ARLET: Wablief?

KATRIEN: Ik zeg:” Van die bank af. Nu! Onmiddellijk.”.

ARLET: Maar Katrien, dat meent ge toch niet.

KATRIEN: Dat meen ik wel. Als ge graag op een bank zit, daar staat uw bank. Deze is van ons.

ARLET: (*staat recht en gaat op haar bank zitten*) Kom hier dan zitten, op ons bank. Ik heb daar niets op tegen.

KATRIEN: Gij misschien niet, maar uwe Dré wel. “Wat van mij is, is van mij”, heeft hij gezegd. “Punt, gedaan”, heeft hij gezegd. Wel hij mag ze hebben, zijn gengske en zijn bank. Maar zijn vrienden is hij kwijt.

ARLET: Maar ‘ik’ wil wel dat wij vrienden blijven. Kom, zet u hier bij mij. Wij moeten dringend met mekaar klappen, van vrouw tot vrouw.

KATRIEN: Ik blijf staan waar ik sta. Als ge mij iets te zeggen hebt, van vrouw tot vrouw, zet u dan ook op uw achterste poten.

ARLET: Foei Katrien, ik ben wel geen aap hè.

KATRIEN: Verkoop dan ook geen apenkuren.

ARLET: Ik verkoop geen apenkuren. (*Arlet staat recht en komt tot bij Katrien.*) Ik vind het heel erg dat gij het gengske niet meer kunt gebruiken.

KATRIEN: Doe er dan iets aan.

ARLET: Wij moeten er samen iets aan doen.

KATRIEN: Gaan wij samen die poort aan het gengske afbreken? Kom we beginnen er aan. Of het muurtje omver slaan, dat Dré in het gengske gemetseld heeft? Kom, we doen het.

ARLET: Dat durf ik niet. Onze Dré zou razend worden.

KATRIEN: En dan doet gij het in uw broek van schrik. Bange scheidt.

ARLET: Niet overdrijven hè Katrien.

KATRIEN: Ik overdrijf niet. Gij zijt een echte Yerzeekse mossel. Achter Dré zijn rug staat uw klep zo wijd open. (*maakt gebaar*). Maar als hij in de buurt is blijft uw schelp potdicht. Bij mij zou dat niet waar zijn.

ARLET: Gij kent onze Dré nog niet goed.

KATRIEN: Wij hebben hem leren kennen. En hij zal ons leren kennen.

ARLET: Katrien, zo komen wij er niet. Wij moeten zorgen dat die poort en dat muurtje voor niets nodig zijn.

KATRIEN: Die zijn ook voor niets nodig.

ARLET: Voor ons wel, tenminste zolang de situatie blijft wat ze is.

KATRIEN: Welke situatie?

ARLET: Ge weet toch waarom onze Dré dat allemaal doet?

KATRIEN: Omdat het een dikke hebzuchtige egoïst is. “Ikke... ikke... ikke”.... “mijn... mijn... mijn”....”hebben....hebben....hebben”, dat is het enige wat voor hem telt.

ARLET: Zo is onze Dré niet.

KATRIEN: Zo is hij wel. Ik zou anders niet weten waarom....

ARLET: Gij weet dat wel. Hij wil alleen voorkomen dat er ooit vreemde mensen

KATRIEN: Stop met die zever. Dat gelooft ge toch zelf niet.

ARLET: Toch is het zo. Moesten wij er kunnen voor zorgen dat er later geen vreemden in uw huis komen

KATRIEN: Ge weet niet wat ge zegt. Ons Marijke gaat dat huis niet laten leeg staan. Ze zal dat zeker verhuren of verkopen.

ARLET: Tenzij...

KATRIEN: Tenzij wat?

ARLET: Ze er zelf blijft wonen.

KATRIEN: Wablief? Ons Marijke in dit huizeke blijven wonen? Die heeft wel grotere plannen voor de toekomst.

ARLET: Nu praat ge al juist als uwe Jan.

KATRIEN: Ik hoor ook niks anders hè Arlet.

ARLET: En als we die plannen nu eens bijsturen.

KATRIEN: Waar wilt ge naartoe?

ARLET: Wel als uw Marijke en onze Rik...

KATRIEN: Zijt ge weer daar met uw gekoppel! Er is helemaal niets tussen die twee.

ARLET: Als gij uw Marijke een duwtje geeft in de goede richting en ik moedig onze Rik wat aan dan...

KATRIEN: ... zijn we slecht bezig. Ik denk er nog niet aan.

ARLET: Maar moest dat lukken dan zijn de problemen van de baan.

KATRIEN: Arlet, als gij denkt dat ik ons Marijke ga gebruiken als pasmunt voor het gengske, dan hebt ge het mis. Dat kind maakt haar eigen keuzes. Ik duw haar in geen enkele richting.

ARLET: Ik bedoel ook niet echt duwen, alleen een klein zetje geven.

KATRIEN: Neen, zeg ik, neen. Ten andere, onze Jan is niet voor Rik. Zeker niet na wat Dré ons gelapt heeft.

ARLET: Onze Rik is nochtans een goede jongen.

KATRIEN: 't Is de zoon van zijn vader. En dat is een inhalige hebberige schraapzuchtige....

ARLET: Katrien, stop! Onze Dré is zo niet. En onze Rik zeker niet.

KATRIEN: Uwe Dré is zo wel. Dat heeft hij laten zien. En de appel valt niet ver van de boom. Als de oude niet deugt is de jonge niks waard. En daarom moet onze Jan uwe Rik niet.

ARLET: Nee Katrien, daar ligt het kalf niet gebonden. Uwe Jan vind onze Rik te min.

KATRIEN: Hij wil alleen het beste voor zijn dochter.

ARLET: Hij weet niet wat het beste is.

KATRIEN: Gij wel zeker.

ARLET: Uw Marijke is een braaf kind. Die voelt zich niet te goed voor een simpele werkman.

KATRIEN: Onze Jan ziet dat anders. Hij wil dat zij zich opwerkt tot in de hogere kringen.

ARLET: Uwe Jan heeft een dikke nek .

KATRIEN: Beter een dikke nek dan een dikke egoïst. Als uwe Rik ook maar iets van zijn vader in zijn lijf heeft, is ons Marijke veel te goed voor hem.

ARLET: Of andersom. Als uwe Jan zijn goesting krijgt maakt hij van uw Marijke een kakmadam. En dan kan onze Rik haar missen als kiespijn.

KATRIEN: Stop dan met uw gedoe om die twee aan mekaar te koppelen.

ARLET: Ik doe al geen moeite meer. Maar kom niet meer janken over het gengske.

KATRIEN: Zijt maar gerust. Nooit van mijn leven zet ik ook nog maar éne voet in uw verrot gengske.

ARLET: Dat doet ge uw eigen aan. Als ge enige moeite zou willen doen om onze Rik en uw Marijke....

KATRIEN: Ons Marijke is veel te goed voor uw onnozele magazijnier.

ARLET: Voor mijn part moogt ge ze inkaderen, uw achtste wereldwonder. Of zet ze onder een stolp dat ze zeker niet in aanraking komt met een doodeenvoudige dorpsjongen. Hovaardige trien dat ge zijt.

KATRIEN: Beter een hovaardige trien dan een hypocriete trut gelijk gij.

ARLET: Katrien, dat neem ik niet.

KATRIEN: Laat het dan liggen, vals serpent.

ARLET: Als ge niet zwijgt gebeuren er ongelukken. Ik begin te koken...

KATRIEN: Dan zal ik u afkoelen. Hier zie, pak aan.

(Katrien neemt haar emmer om te gieten. Arlet vlucht weg naar de poort van het gengske. Dré komt naar buiten op het ogenblik dat Katrien giet en krijgt de volle laag.)

DRE: Verdomme Katrien, wat doet gij nu?

KATRIEN: Ik loos mijn afvalwater op straat. Om uw gengske niet nat te maken.

DRE: Daar gaat ge spijt van krijgen. Enorm veel spijt.

KATRIEN: Maar nu doet het mij deugd. Enorm veel deugd.

(Katrien gaat naar binnen.)

DRE: Die durft zich nog al wat permitteren zeg. Wie denkt ze wel dat ze is.

ARLET: Gij hebt nog niets gehoord. Wat die mij allemaal naar mijn kop geslingerd heeft. Het grofste het eerste, over u en mij en over onze Rik.

DRE: Ze zouden beter naar zichzelf kijken, de omhooggevalen kakkers. 't Is goed dat wij op onze strepen staan. En met dat soort volk niets meer te maken hebben. Kom, geef mij eens droge kleren.

(Dré en Arlet gaan binnen door het gengske.)

Dertiende tafereel: Rik – Marijke.

(De avond is gevallen. De straat wordt nog enkel verlicht door enkele straatlampen. Marijke komt naar buiten en zet zich neer op de bank. Even later opent Rik het poortje naar het gengske.)

RIK: Marijke!

MARIJKE: Ja?

RIK: Komt ge?

MARIJKE: Nee.

RIK: Allee toe, kom mee in het gengske.

MARIJKE: Neen Rik, ik kom niet. Uwe pa heeft gezegd dat hij onze pa of ons ma of mij niet meer wil tegenkomen in het gengske.

RIK: Hij komt u niet tegen. Hij slaapt voor de TV.

MARIJKE: En wij hebben gezworen dat wij nooit ofte nooit ook nog maar éne voet in het gengske zullen zetten.

RIK: Dan kunnen we elkaar nog alleen op straat zien.

MARIJKE: Op straat ... of helemaal niet meer.

RIK: *(komt tot bij Marijke)* Helemaal niet meer? Dat kan toch niet. *(Rik wil zich naast Marijke neerzetten op de bank)*

MARIJKE: *(roept heel hard)* Rik pas op!

RIK: *(vliegt verschrikt recht)* Zat daar iets?

MARIJKE: Gij zat daar.

RIK: En dan?

MARIJKE: Dat mag niet hè Rik. Dat is onze bank.

RIK: Doet gij ook al mee met die flauw komedie?

MARIJKE: Dat is geen flauw komedie. Als onze pa moest zien dat gij daar zit, amai zeg, ik zou ik niet graag in uw schoenen staan.

RIK: Marijke zo kan dat hier toch niet verder.

MARIJKE: Door wie zijn schuld is het zo ver gekomen?

RIK: Door onze pa zijn schuld zeker.

MARIJKE: Zeker door uwe pa zijn schuld ... zeker.

RIK: Daar kan ik toch niets aan doen.

MARIJKE: Ik zeker niet.

RIK: Kunnen we er samen niets aan doen?

MARIJKE: Ik zou niet weten wat.

RIK: Ik wel. We moeten vertellen hoe het zit tussen ons twee.

MARIJKE: Zijt ge nu helemaal zot ?

RIK: Nee, ik ben dat stiekem gedoe zat. Uwe pa en uw ma en thuis mogen ze gerust weten dat wij elkaar graag zien.

MARIJKE: Dat mogen ze niet. Zeker nu niet.

RIK: Waarom niet?

MARIJKE: Omdat onze pa mij dan in een klooster steekt.

RIK: Dat kan niet. De kloosters zijn dicht.

MARIJKE: Hij zal mij nooit meer vertrouwen.

RIK: Daarvoor heeft hij geen enkele reden.

MARIJKE: Toch wel. Ik heb hem gezegd dat de kans, dat er ooit iets komt tussen u en mij, even groot is als de kans dat hij ooit een eerste prijs speelt met zijn duiven.

RIK: Maar dan kunnen we het nooit zeggen. Uw pa heeft zelfs nog nooit een platte prijs gespeeld.

MARIJKE: En nu zeker niet meer. (*Half wenend*) Onze pa speelt niet meer met zijn duiven. Hij mag met zijn korven niet door de living van ons ma. En door het gengske mag hij niet van uwe pa. Rik wat moeten we toch doen?

RIK: Zorgen dat het gengske terug open gaat, dat moeten we doen.

MARIJKE: Maar uwe pa wil dat niet.

RIK: Als hij weet dat wij een koppel zijn, wil hij dat wel.

MARIJKE: Maar als uwe pa wil, dan wil onze pa weer niet. Die vriendschap is om zeep.

RIK: Dan weet ik het ook niet meer.

MARIJKE: Ik ook niet. (*enige stilte*) Of misschien toch. Kom hier eens naast mij zitten.

RIK: Dat durf ik niet. Dat is uw bank.

MARIJKE: Kom toch maar ... heel even. Dan zal ik het in uw oor fluisteren.

RIK: (*kijkt voorzichtig rond*) 't Is goed. Maar zeg het heel rap hè.

(*Rik zet zich heel omzichtig naast Marijke op de bank.*)

MARIJKE: Awel hè, als we nu eens..... (*Marijke fluistert Rik iets in het oor. Rik kijkt verward voor zich uit alsof hij het in Keulen hoort donderen.*)

RIK: Dat durft ik niet!

MARIJKE: Ik wel.

RIK: Dat meent ge niet!

MARIJKE: Ik meen dat wel.

RIK: Wilt ge zeggen dat gij....

MARIJKE: Dat wil ik zeggen.

RIK: Een klein boeieke krijgt van mij.

MARIJKE: Juist. Van u.

RIK: Mamamama...Marijke, da...da...dat is toch niet waar hè?

MARIJKE: Natuurlijk niet zotteke, gij zijt de heilige geest niet zulle.

RIK: Ik dacht al ...

MARIJKE: Ge moet niet denken. Ge moet doen.

RIK: Marijke, beseft ge wel goed wat gij wilt doen?

MARIJKE: Ik zie geen andere oplossing.

RIK: Als uwe pa dat te horen krijgt.....

MARIJKE: Ja, wat dan?

RIK: Die vermoordt mij, die slaat mij de kop in, die wringt mij de nek om, die trapt mij zo plat als een vijg, die... die...

MARIJKE: Ge moet er wel iets voor over hebben hè Rik.

RIK: Dit wel iets meer dan iets hè Marijke.

MARIJKE: Het kan niet anders. We moeten ze voor voldongen feiten stellen.

RIK: Dat is waar. Anders geeft uwe pa nooit toe.

MARIJKE: En als we getrouwd zijn.....

RIK: Dan blijven we hier samen wonen.

MARIJKE: Van die twee kleine huizekes maken we één grote woning.

RIK: Dan heeft onze pa geen enkele reden meer om het gengske af te sluiten.

MARIJKE: En kan onze pa terug met zijn duiven spelen.

RIK: Wanneer zeggen we het?

MARIJKE: Zo rap mogelijk.

RIK: We moeten wel het geschikte moment afwachten.

MARIJKE: Wanneer komt dat, het geschikte moment?

RIK: Misschien rapper dan ge denkt. Komt ge nu even mee in het gengske?

MARIJKE: Nee Rikske, dat durf ik niet.

RIK: Ja maar, als we zeggen dat we een klein boeleke besteld hebben.....dan....dan...

MARIJKE: Ja dan?.

RIK: Moeten we dan ...niet eens voorzichtig proberen.....allee zo stillekes aan...werk maken van die bestelling?

MARIJKE: Zeg eens Rik, we gaan dat zeggen hè, niet doen.

RIK: Maar vroeg of laat zullen ze zich vragen stellen.

MARIJKE: Dan zullen we vroeg of laat wel een antwoord verzinnen. Nu ga ik naar binnen. Seffens mist onze pa mij. Hij mag ons in geen geval samen zien.

RIK: Neen, in geen geval. Oei oei oei dat belooft als wij hem gaat zeggen.... wat wij hem gaat zeggen. Zullen we maar beter niks zeggen?

MARIJKE: Niet terugkrabbelen hè bangerik. We zetten door. Later, als we terugdenken aan onze stunt, zullen we er nog veel plezier aan beleven.

RIK: Dan moet ik het eerst wel overleven.

(Rik gaat naar binnen door het gengske. Marijke door de voordeur.)

DOEK

VIERDE BEDRIJF

Veertiende tafereel: Dré – Arlet – Rik – Jan – Katrien – Marijke

(De volgende morgen. De straat ligt er verlaten bij. Voor de poort aan het gengske zijn (namaak)bakstenen of blokken opgestapeld tot een muurtje van ongeveer één meter hoog. Dré opent de poort van het gengske om naar buiten te komen en stelt vast dat de doorgang versperd is.)

DRE: Miljaarde miljaarde, dat heeft die van hiernaast mij gelapt. Maar daar gaat hij niet goed van zijn.

(D ré loopt luidkeels roepend langs achter terug naar binnen. Wanneer hij binnen is klinkt zijn stem ietwat gedempt.)

Arlet! Arlet! Nu moet ge eens komen zien. Ze hebben de poort van ons gengske geblokkeerd, de deugnieten.. Maar daar gaan ze spijt van krijgen. Wat denken die wel.

(Dré en Arlet komen door de voordeur naar buiten.)

Zie dat nu eens aan zeg. Waar trekt dat op. Seffens ontplof ik van koleire.

ARLET: Wie zou dat gedaan hebben?

DRE: De kaboutertjes zeker niet.

ARLET: Gij denkt dat zij....? *(wijst richting het huis van Jan en Katrien.)*

DRE: Wie anders? Ja zij, Jan en Katrien. Maar dat ze wachten!

ARLET: Wat gaat ge doen?

DRE: Hetzelfde als zij, hun deur blokkeren. Kom, helpen.

(Dré neemt enkele stenen(blokken) en zet ze voor de voordeur bij Jan en Katrien.)

ARLET: Zouden we dat wel doen?

DRE: Ik ben al bezig, ziet ge dat niet? Helpen heb ik gezegd.

(Arlet helpt Dré om stenen voor de deur van hun burenen te plaatsen. Jan komt buiten.)

JAN: Hela, hela, wat heeft dat hier te betekenen?

DRE: Dat had ge niet verwacht hè onnozelaar.

JAN: Katrien kom hier eens zien. Die pestkoppen van hiernaast blokkeren ons voordeur.

KATRIEN: *(komt in de voordeur staan.)* Zijn die nu zot geworden. Straks kunnen we niet meer naar buiten.

JAN: Dat laten we niet gebeuren. Kom, terug met die stenen.

(Jan en Katrien beginnen de stenen terug te dragen. Beide paren lopen af en aan met stenen en slingeren mekaar een reeks verwijten naar het hoofd.)

ARLET: Katrien nu laat ge zien wat ge in uw lijf hebt.

KATRIEN: Ik laat mij niet opsluiten door een zottin als gij.

ARLET: Wie is hier de zottin, gij of ik?

KATRIEN: Ik zeker niet. Terug met die stenen.

ARLET: Maar wij laten ons niet doen, hovaardige trees.

KATRIEN: Wij zeker niet, hypocriete trut.

ARLET: Wat gij kunt, kunnen wij ook, kakmadam.

KATRIEN: Gij zijt er wel mee begonnen, jaloers kreng.

DRE: Nee, gij zijt er mee begonnen.

ARLET: En nu krijgt ge van 't zelfde laken een broek.

KATRIEN: Gij zijt al even vals als uwe vent.

JAN: En dat is het grootste vergif dat onder de zon rondloopt.

DRE: Dan kent ge u eigen nog niet goed, Jan Ambras.

JAN: Ik zou nooit doen wat gij gedaan hebt.

DRE: Nee, gij profiteert liever van ander mensen.

JAN: Onder vrienden doet ge zoiets niet.

DRE: Gij zijt mijne vriend niet, dikke nek.

JAN: Had ik dat maar vroeger geweten, heimelijke klootzak.

ARLET: 't Is allemaal uw schuld. Gij vindt ons te min stoeffers. (snoevers)

KATRIEN: Gij kunt beter allebei zwijgen met uw achterbaks gedoe. En doen wat een fatsoenlijke mens doet.

DRE: Ik heb gedaan wat ik moest doen. (*stelt zich voor Jan met een steen in de hand*) En nu wil ik dat ge stopt met die stenen voor mijn poort te leggen.

JAN: Als gij stopt met mijn voordeur te blokkeren.

DRE: Gij zijt begonnen.

JAN: Nee, gij zijt begonnen.

DRE: Verdomme, ik wil dat ge stopt, nu!

JAN: Alleen als gij stopt, nu!

DRE: Drijf mij niet tot het uiterste hè.

JAN: En dan? En dan?

DRE: (*heft zijn steen dreigend in de hoogte*) Dan... dan gebeuren er ongelukken.

JAN: (*heft eveneens een steen dreigend in de hoogte*) Kom maar op als ge durft.

KATRIEN: Jan pas op!

ARLET: Dré niet doen!

DRE: Ik doe het wel!

JAN: Doe het dan!

RIK: (*komt naar buiten*) Stop alle twee! Kleine kinderen!

MARIJKE: (*komt eveneens naar buiten*) Waar zit uw verstand!

KATRIEN: Ze zijn het kwijt... alle twee.

MARIJKE: Neen, gij zijt het kwijt... alle vier.

DRE: Hij is begonnen met stenen voor mijn poort te zetten.

JAN: Neen, hij is begonnen met stenen voor ons voordeur te leggen.

DRE: Gij liegt. Gij hebt deze nacht die stenen voor het gengske getast.

JAN: Dat kunt gij niet weten.

DRE: 't Is alsof ik het met mijn eigen ogen gezien heb.

JAN: Dat kan niet. Het was pikkedonker.

DRE: Ziet ge wel dat hij het gedaan heeft. Ik wist het.

JAN: Als wij het gengske niet meer mogen gebruiken, gij ook niet.

DRE: Maar dat gengske is van mij.

JAN: Neen, dat is van ons, voor zo lang als ik weet.

DRE: Was van ons! En vanaf nu is dat gedaan.

JAN: Gij... gij... gij zijt een vervloekte egoïst.

DRE: Die niet van zich laat profiteren.

RIK: Is het nu goed geweest ja?

MARIJKE: Meer dan goed hoop ik.

RIK: Zo kan het echt niet verder.

MARIJKE: Er moet hier dringend geklapt worden.

JAN: Ik heb die hebzuchtige kwal niets te zeggen.

RIK: En gij pa?

DRE: Die omhooggevallen niksnut is mij geen woord waard.

MARIJKE: En toch moet er een einde komen aan dat geruzie. Zet u daar eens op die bank, alle vier.

JAN: Hela, die twee daar (*wijst naar Dré en Arlet*) blijven met hun gat van mijn bank.

RIK: Dan zetten we de andere bank erbij.

(Rik en Marijke nemen de andere bank en zetten ze zo dat ze ongeveer een hoek van 120 graden vormt met de andere bank)

MARIJKE: Zo. En nu gaan we allemaal gezellig samen zitten.

JAN: Gezellig wordt het zeker.

DRE: Zeker zo gezellig als vroeger in de biechtstoel.

(Het gezelschap zet zich op de banken. Links zitten van links naar rechts Dré, Arlet en Rik. Rechts zitten van links naar rechts Marijke, Katrien en Jan. Rik en Marijke zitten alzo dicht bij elkaar, Jan en Dré zo ver mogelijk van elkaar weg.)

MARIJKE: Hoe is het in godsnaam zo ver kunnen komen?

JAN: Dat vraagt ge beter aan die daar.

KATRIEN: Hij bedoelt Dré.

JAN: Ik bedoel die daar. Zijn naam ken in niet meer.

RIK: Wel pa? Wat zegt gij daarop?

DRE: Ik? Niks. Hij daar weet toch alles beter.

ARLET: Hij bedoelt Jan.

DRE: Heet die zo? Dat wist ik niet. Hij weet wat hier aan de hand is.

JAN: Dat weten we allebei. Hij daar heeft het gengske afgesloten, het gengske dat wij en onze ouders en daarvoor misschien zelfs onze grootouders altijd hebben gebruikt.

DRE: Het gengske is van ons. Dat staat zwart op wit op papier. Ik heb het met mijn eigen ogen gezien.

RIK: Daarom moet ge het gengske toch niet afsluiten voor Jan en Katrien. Weet ge wel wat voor ongemak ge die mensen bezorgt?

DRE: Dat is dan heel spijtig. Maar ik kan niet anders.

RIK: Ge kunt wel anders. 't Is altijd anders geweest.

DRE: En nu blijft het gengske dicht. Basta! Gij weet goed genoeg waarom?

RIK: Om te voorkomen dat er later vreemde mensen over mijne grond zullen lopen.

DRE: Dat is mijn plicht als vader.

KATRIEN: Neen, dat is pure pesterij.

ARLET: Zo moogt ge dat niet zien. Later, als wij er niet meer zijn en Marijke is hier weg....

MARIJKE: Wie zegt dat ik hier later weg ben?

DRE: Uwe pa zegt dat. Ik heb dat meer dan genoeg moeten horen.

JAN: Omdat het zo is.

MARIJKE: Zijt ge daar zo zeker van pa?

JAN: Meer dan zeker. Kom mij niet vertellen dat ge later, als ge getrouwd zijt met een advocaat of een dokter of een ingenieur, in dit simpel kot blijft wonen. Die mannen zullen u graag zien komen.

MARIJKE: Ons huis is geen simpel kot hè pa. Dat is mijne thuis. En wie zegt dat ik later met een advocaat of een dokter of een ingenieur wil trouwen?

JAN: Als ge afgestudeerd zijt ge toch wel hoger mikken dan op een gewone werkmán.

MARIJKE: Misschien mik ik wel op een ... gewone magazijnier.

JAN: Wablief? Op zo iemand als die prullenvent daar?

MARIJKE: Misschien wel op die prullenvent zelf.

JAN: Ge zijt niet goed wijs.

MARIJKE: Ik ben heel goed wijs. En Rik is helemaal geen prullenvent.

JAN: Neen? Die heeft nochtans in heel zijn leven nog niks gepresteerd.

MARIJKE: Misschien meer dan ge denkt.

JAN: Ik zou niet weten wat.

MARIJKE: Daar zoudt ge nog kunnen van verschieten.

JAN: Ik verschiet er van dat ge aan zo iemand ook maar durft denken.

MARIJKE: Ik denk er niet alleen aan. Ik zie Rik heel graag.

RIK: En ik hou heel veel van Marijke.

MARIJKE: Wij zijn om zo te zeggen.... een koppel.

ARLET: Maar dat is goed nieuws!

DRE: Wie had dat gedacht.

KATRIEN: Daar komen vodden van.

JAN: Neen, daar komt helemaal niets van.

MARIJKE: Het kan niet anders pa.

JAN: Dat zullen we nog wel zien.

MARIJKE: Ge zult het zeker zien ... over enkele maanden.

KATRIEN: Zeg dat het niet waar is.

ARLET: Ik geloof mijn eigen oren niet.

DRE: Onze Rik is dan toch gene prullenvent.

JAN: Ik snap er niks van.

MARIJKE: Omdat ge het niet wilt snappen. Gij zegt dat Rik in heel zijn leven nog niets gepresteerd heeft hè pa.

JAN: Dat hebt ge goed gehoord.

MARIJKE: Hij heeft nochtans iets geweldigs gepresteerd.

JAN: Marijke... ge wil toch niet zeggen... wat ik denk dat ge wilt zeggen.

MARIJKE: Toch wel pa, 't is van dat jong.

JAN: Heeft die nietsnut u.... ?

MARIJKE: Ja... Rik heeft mij ...

JAN: (*vliegt recht*) De smeerlap! Ik sla hem de kop in.

MARIJKE: Niet doen pa!

(Rik zet het op een lopen en verdwijnt van het toneel. Jan stormt hem achterna. Dré wil hem tegenhouden maar vliegt tegen de grond van het geweld.)

KATRIEN: Daar komen ongelukken van.

ARLET: Dré doe iets.

DRE: (*krabbelt recht*) Wat moet ik doen? Ze zijn weg.

ARLET: Loop ze achterna. Als hij onze Rik te pakken krijgt...

DRE: Daar ben ik niet bang voor. Onze Rik is een hele rappe. Niet waar Marijke?

MARIJKE: Zo rap is hij nu ook weer niet.

(Jan komt terug op het toneel.)

JAN: Dat die wacht. Die heeft van mij nog iets te goed. Ik wring hem de nek om. Zo zie.
Gelijk een veldsmak. (slechte duif)

DRE: Dan moet ge eerst met mij afrekenen.

JAN: Moei u met uw eigen zaken.

DRE: 't Gaat hier wel over mijne zoon.

ARLET: En uwe toekomstige schoonzoon.

MARIJKE: De vader van mijn kind.

KATRIEN: En van uw kleinkind.

JAN: Hij moest ons Marijke respecteren.

MARIJKE: Rik respecteert mij pa.

JAN: Is dat respecteren? Hij heeft iets gedaan...

MARIJKE: Nee pa.... wij hebben iets gedaan. (*stralend*) En niet tegen mijn goesting.

JAN: Ik vraag mij verdomme af hoe... ?

KATRIEN: Ze dat gedaan hebben? Doe nu niet onnozel h  Jan.

JAN: Neen, hoe het zover is kunnen komen? Dat had ik van ons Marijke nooit verwacht.

KATRIEN: Ons ma had dat van mij vroeger ook niet verwacht. En toch...

JAN: Dat was vroeger. Dat is anders.

KATRIEN: Het resultaat was wel navenant.

JAN: Verdomme Katrien, dat zijn oude koeien h .

MARIJKE: Maar het kalfke zit hier wel h  pa.

JAN: Maar ge had toch gezegd dat ik mij niet ongerust moest maken. Ge had mij beloofd dat.....

MARIJKE: ...dat van uw duiven .. en die eerste prijs...

JAN: Juist. Dat.

MARIJKE: Maar ge speelt niet meer met de duiven h  pa. En dan telt mijn belofte niet meer.

JAN: Gij hebt altijd wel een uitleg klaar.

(Rik is om het hoekje komen gluren. Marijke ziet hem staan.)

MARIJKE: Mag Rik nu terugkomen?

KATRIEN: Die mag zeker terug komen.

MARIJKE: Echt pa? Gaat ge hem niets meer doen?

DRE: Hij moest eens durven.

JAN: Daag mij niet uit h .

KATRIEN: Kalmeert gij maar. 't Is nu zo en we zullen er moeten mee leven.

ARLET: En er het beste van maken.

JAN: Het beste is er vanaf. Maar allee, 't is goed.

MARIJKE: *(wenkt naar Rik)* Kom maar Rik.

(Rik komt heel voorzichtig terug, houdt Jan angstvallig in het oog om tijdig opnieuw te kunnen vluchten en zet zich schoorvoetend terug op zijn plaats.)

JAN: Hoe moet het nu verder?

KATRIEN: Er zal moeten getrouwd worden.

ARLET: Mijn droom, eindelijk, mijn droom wordt vervuld.

JAN: *(tot Marijke)* En met uw studies? Hoe zit het daar mee?

MARIJKE: Die zet ik verder pa. Ik haal mijn diploma, zeker weten. En later maak ik carrière. Ge zult nog fier zijn op mij.

JAN: En ge blijft hier wonen, in dit klein eenvoudig huizeke?

MARIJKE: Ja en nee. We blijven hier wonen, dat wel. Maar van die twee kleine eenvoudige simpele huizekes maken we één grote droomvilla..

RIK: En waar nu het gengske is, daar komt de inkom.

DRE: Dan mag het gengske terug open.

MARIJKE: Hebt ge dat gehoord pa? Het gengske gaat terug open.

JAN: Het gengske kan mij gestolen worden.

MARIJKE: Maar dan kunt ge terug met uw duiven spelen.

JAN: Die kunnen mij ook gestolen worden.

ARLET: Nu moet hier wel nog het één en het ander uitgepraat worden.

KATRIEN: En rechtgezet.

MARIJKE: Dan laten we u best alleen. Dat praat beter.

RIK: En dat zet beter recht. Kom Marijke.

MARIJKE: Waar gaan we naartoe?

RIK: Dat weet ge toch.

(Dré, Arlet, Jan en Katrien zitten met het hoofd in de handen. Rik neemt Marijke bij de hand en ze verdwijnen stiekem in het gengske. Ze komen even later om het hoekje kijken om te zien hoe het verder afloopt. Het blijft akelig stil op de banken.)

KATRIEN: Hier zitten we nu met de gebakken peren.

JAN: Die twee moesten ook perfors in een blozende appel bijten. Gelijk Adam en Eva.

KATRIEN: Ze zijn jong hè Jan. Ge moet dat verstaan.

JAN: Ik versta dat niet. Er is toch ander fruit genoeg.

ARLET: Ik wist dat die twee voor elkaar bestemd waren.

DRE: Had ik dat ook maar geweten. Dan was er nooit gebeurd wat er gebeurd is.

JAN: Het had nooit mogen gebeuren. Maar nu is het te laat.

ARLET: 't Is nooit te laat.

KATRIEN: Onze vriendschap ligt wel in stukken.

ARLET: Dan moeten we de scherven lijmen.

JAN: Ik heb geen lijm.

ARLET: Plaksel is ook goed. En begin er maar aan.

DRE: Ge zou er beter zelf aan beginnen, gij en Katrien.

ARLET: Ik ben nooit kwaad geweest op Katrien.

KATRIEN: Dat heb ik ondervonden.

ARLET: Ik meende dat toch niet. Sorry Katrien.

KATRIEN: Achteraf hebt ge goed praten.

ARLET: Maar vanaf nu zwijgen we erover. En vegen we met de spons.

KATRIEN: Ja, vegen met de spons. Dat is het beste wat we kunnen.

ARLET: Terug vriendinnen ... zoals vroeger?

KATRIEN: (*lauw*) Ja, terug vriendinnen zoals vroeger.

ARLET: Dat klinkt maar flauwtjes. (*staat recht*) Kom, geef mij een knuffel....(*vertederend*) hovaardige trien.

KATRIEN: (*staat recht en omarmt Arlet*) Eindelijk.... hypocriete trut.

ARLET: (*staat arm in arm met Katrien*) En nu is het de beurt aan de mannen.

JAN: Ik weet het zo nog niet.

DRE: Ik wel. Het spijt mij Jan.

JAN: Dat is naspijt. En ik moet alles maar vergeven en vergeten.

KATRIEN: Dat moet toch kunnen onder vrienden.

JAN: Ik ben zijn vriend niet. Hij heeft het zelf gezegd.

ARLET: Dat meende hij toch niet. Dré is altijd uwe vriend geweest.

JAN: Geweest ja. Maar een vriend moet ge kunnen vertrouwen. En ik weet niet of ik dat nog kan.

KATRIEN: Dat vertrouwen komt terug. Weet ge wat ge doet? Ge gaat samen op de biljart spelen.

ARLET: En dan zakt ge nog maar eens goed door.

KATRIEN: Ge drinkt ge u allebei 'poepeloere' lazarus.

ARLET: En dan waggelt ge samen naar huis.

KATRIEN: En terwijl ge mekaar rechthoudt kunt ge zagen en zeveren zoveel als ge wilt.

ARLET: En 's anderendaags staat ge allebei op met een lelijke kater op uwe nek.

KATRIEN: Ge neemt verlof om uit te slapen...

ARLET: En alles is krek als vroeger.

DRE: Ik zie dat wel zitten.

JAN: Als ge het zo bekijkt...

KATRIEN: Nu hoor ik u spreken.

ARLET: En nu graag de hand erop.

(Dré en Jan staan recht, draaien even onwennig in het rond en geven elkaar een slap handje.)

ARLET: Is dat een handdruk geven?

KATRIEN: Ge zijt precies twee jeannetten.

(Dré en Jan geven elkaar nu een forse handdruk.)

JAN: Is 't zo goed?

KATRIEN: Dat trekt er al meer op.

ARLET: Maar 't kan nog beter.

DRE: Jan, die vrouwen weten van geen ophouden. *(strekt zijn armen uit naar Jan)* Kom hier... dikke nek.

JAN: *(Jan en Dré omarmen elkaar)* Ik heb u gemist... heimelijke klootzak. *(Rik en Marijke hebben van in het gengske stiekem toegekeken. Wanneer ze zien dat de vrede gesloten is steken ze beiden de duim in de hoogte en verdwijnen in het gengske.)* Maar ik zit nog met één grote vraag:” Hoe hebben die twee snotapen ons dat gelapt?

KATRIEN: Moet daar nu echt een tekening bij?

JAN: Nee, dat bedoel ik niet. Maar ik heb daar nooit iets van gezien: niet in huis en niet op straat. Waar zijn die twee in godsnaam zo intiem samen geweest?

DRE: Ik zou het ook niet weten.

KATRIEN: Dat ligt nochtans voor de hand.

ARLET: Natuurlijk! Hoe waren we zelf in onze jonge tijd.

DRE: Jan, die twee weten meer.

JAN: En ik wil het ook weten. Waar?

ARLET en KATRIEN: *(ze wijzen met hun vinger richting gengske):* In het gengske!!!

E I N D E